

INTERVENTIE

#1 APRIL 2022

MARVER
LEDENMAGAZINE

**ONZE KANDIDATEN
VOOR VO ABP**
stellen zich voor

**VEEL
TEKORTKOMINGEN**
in veteranenzorg

**MARVER-
BELASTINGSSERVICE**
helpt bij jouw aangifte

LOUSEWIES VAN
DER LAAN:

**'NEDERLAND HEEFT GEBREKKIG
ANTI-CORRUPTIEBELEID
BIJ MISSIES'**

MARVER-APP
VOLOP
INFORMATIE IN
THE POCKET!

HET OUDE NORMAAL

“

Wat kan er veel gebeuren in een paar maanden tijd. Nog maar net de jaarwisseling uit, keken we verwachtingsvol naar de dalende coronacijfers en het 'oude normaal' dat aan de horizon gloorde. Dat oude normaal kwam er. Iets te enthousiast, want we gingen terug naar de tijden van de Koude Oorlog met

Rusland als grote vijand. Dit is een erg oud normaal. Het doet zelfs aan een nog ouder 'normaal' denken toen we in Europa een agressor hadden die zorgde voor dood en verderf op ons continent. Deze jaren 30 en 40 van de vorige eeuw hebben in elk geval iets gemeen met de jaren 20 van deze eeuw: wakker schrikkende politici die opeens beseffen dat investeren in onze Defensie van wezenlijk belang is.

Ieder jaar weer rond 4 en 5 mei denken we terug aan die verschrikkelijke oorlog. We herdenken en gedenken, maar nemen ons vooral voor: dit nooit meer! Wat we nooit meer willen, is zo'n allesverwoestende oorlog waarin onnodig levens verloren gaan en waar mensen elkaar tot het diepst van hun ziel haten, vernederen en martelen. Een oorlog die veroorzaakt wordt door de zieke denkbeelden van één gestoorde dictator. We dachten dat we dit soort oorlogen konden voorkomen door ons bewust te zijn van de oorzaken.

Als we maar ieder jaar zouden gedenken, herdenken en onze vrijheid zouden vieren, zouden we nooit meer zo'n oorlog meemaken. Als we jonge mensen zouden onderwijzen over de wereldoorlogen, dan zou de toekomst alleen maar vrede kennen. Helaas blijkt dat niet het geval. Alleen gedenken, herdenken, onderwijzen en vieren is niet voldoende. Er is meer nodig.

Zo hebben we een sterke Defensie nodig. Met de woorden 'dit nooit meer' zouden we ook moeten

verwijzen naar 'nooit meer een zwakke Defensie'. Ook daaraan zouden we onszelf ieder jaar moeten herinneren. Daaraan zou de politiek zichzelf jaarlijks moeten herinneren. Alleen met een sterke Defensie ben je namelijk afschrikwekkend genoeg en voorkom je een oorlog. De geschiedenis leert ons dat we deze verantwoordelijkheid niet zomaar bij onze politici kunnen neerleggen. Daarvoor zijn zij te vergeetachtig. We hebben een wet nodig waarin we vastleggen dat Nederland haar Defensie kwalitatief en kwantitatief op niveau moet houden. Anders blijft de geschiedenis zich herhalen. Daarnaast moet echt werk gemaakt worden van de versterking van onze rechtsstaat. Deze hapert en vertoont steeds vaker scheuren, omdat politici er slordig mee omgaan, maar ook omdat deze niet is toegespitst op de moderne tijd. Dit is belangrijk, omdat het gevaar niet altijd uit andere landen hoeft te komen. We moeten ook naar onszelf kijken. Het laatste wat we moeten willen, is een Nederlandse dictator met een sterke Defensie tot zijn beschikking.

”

06
**KAMERLEDEN HEBBEN
GEBREKKIGE DOSSIERKENNIS**

→ Volgens Lousewies van der Laan, directeur van Transparency International Nederland, slaagt de Tweede Kamer er vaak niet in om Defensie adequaat te controleren. “Kamerleden zitten vaak in meerdere commissies en dit beperkt de tijd die zij kunnen besteden aan defensieonderwerpen. Dit leidt weer tot een gebrekkige dossierkennis. Zij hebben meer expertise en ondersteuning nodig om de vaak complexe defensievraagstukken adequaat te kunnen controleren.”

28

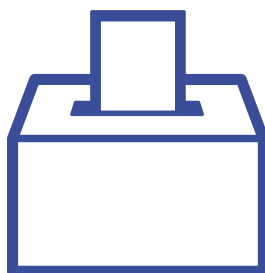
**OVERHEID SCHOOT
LANG TEKORT IN
VETERANENZORG**

→ De overheid schoot lange tijd tekort in de zorg voor veteranen. Dit is de belangrijkste conclusie van een proefschrift van Theo van den Doel over het Nederlandse veteranenbeleid, waarmee hij onlangs promoveerde aan de universiteit van Leden. Interventie sprak hem over zijn proefschrift en vroeg oud-marechaussee Fred Driessen naar zijn mening over de (na-) zorg voor veteranen.

18

**MAAK KENNIS MET ONZE
VO-KANDIDATEN**

→ Bert Weeren, Arjan Roos en Jeroen Maat stelden zich namens de MARVER en de AFMP kandidaat voor het Verantwoordingsorgaan, dat het bestuur van pensioenfonds ABP gevraagd en ongevraagd adviseert over belangrijke pensioenzaken. In drie interviews lichten zij hun motivatie voor hun kandidatuur toe.

27

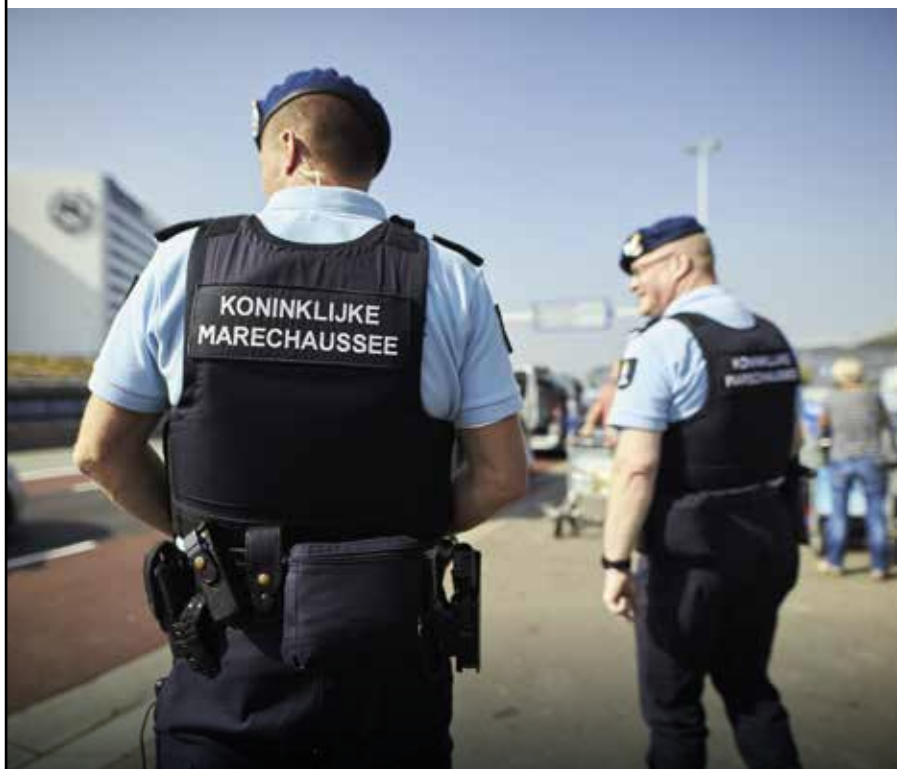
**GRATIS HULP BIJ JE
BELASTINGAANGIFTE**

→ Een lastige en tijdrovende klus voor velen is het doorgeven van de jaarlijkse belastingaangifte. Gelukkig kun je hiervoor ook dit jaar weer terugvallen op de gratis MARVER-belastingsservice. In een artikel maken we duidelijk wat deze service precies voor jou kan betekenen op belastinggebied.

EN VERDER...

- 02** Blog Sven Schuitema
- 04** Bondig - Werk en inkomen
- 12** Defensie in de media
- 16** MARVER-hulp voor UGM'ers en FLO'ers
- 17** Puzzel
- 23** Bondig - Vereniging
- 32** Contact met de MARVER
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Lid in beeld: Pim van Veldhuizen

VAART ACHTER **ARBEIDSVOORWAARDENGESPREKKEN** **DEFENSIE EN BONDEN**

 Defensie en de vakbonden hebben de gesprekken over nieuwe arbeidsvoorwaarden geïntensiveerd. Zij willen zo snel mogelijk een onderhandelingsresultaat voorleggen aan het defensiepersoneel.

De ambitie was om vóór de zomer met een resultaat te komen, maar de oorlog in Oekraïne laat ons zien dat een versnelling nodig is. Hierdoor is de druk op de krijgsmacht verhoogd en wordt er veel van het personeel gevraagd. Hoe lang dat nodig is, is op dit moment niet te zeggen. Wat ook direct merkbaar is, zijn de economische gevolgen van de oorlog in het dagelijks leven dat snel duurder wordt.

Zo snel mogelijk

Defensie en de vakbonden zijn van mening dat bovengenoemde ontwikkelingen reden zijn om de ambitie aan te scherpen. Het doel is om spoedig overeenstemming te bereiken over onder meer de looptijd, de loonontwikkeling, het woon-werkverkeer en de eerste stappen in het bezoldigingsstelsel. Partijen vinden het vooral belangrijk dat het personeel zo snel mogelijk een stijging van het inkomen tegemoet kan zien.

Dit betekent dat de grote hervormingen, zoals een geheel nieuw bezoldigingsstelsel en de afspraken over een nieuw personeelsmodel, wat langer op zich laten wachten. Partijen hebben de intentie om de gesprekken daarover voor het eind van het jaar af te ronden. ←

UPDATE ROND **KOO-ZAKEN**

 Na de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep dat militairen met een KOO-diploma op hetzelfde moment bevorderd moeten worden als militairen met een MWO-diploma stelde de MARVER de afgelopen weken talloze rekesten op en maakten we direct bezwaar voor leden die net waren bevorderd. Uit de contacten met leden is naar voren gekomen dat er verschillende situaties zijn, die elk een eigen benadering vragen. Sommige leden moeten nog bevorderd worden naar de rang van tweede luitenant, terwijl andere leden al bevorderd zijn of - vanwege coronavertraging - met terugwerkende kracht zullen worden bevorderd. De MARVER had verwacht dat de werkgever zich langdurig zou beraden over een reactie op de rekesten, maar het tegendeel is waar: veel leden ontvangen binnen enkele dagen na het indienen van hun rekest een afwijzend besluit. Dat is best teleurstellend. Los van de juridische ins & outs zou het de werkgever sieren als de ongelijke behandeling met terugwerkende kracht uit de wereld wordt geholpen.

Bezwaar en in gesprek

De MARVER zal tegen alle afwijzende besluiten bezwaar aantekenen en daarnaast het overleg met de werkgever opzoeken. De juristen van de verschillende militaire bonden trekken in dit dossier samen op, zodat de krachten kunnen worden gebundeld en het maximale kan worden gedaan om resultaat te boeken.

Niet bevorderd

Leden die nog geen rekest hebben ingediend, kunnen natuurlijk nog steeds bij de MARVER terecht. Dat kan via onze ledenapp of door een e-mail te sturen naar onze afdeling individuele belangenbehartiging: ibb@marver.nl. Goed om te weten: naar verluidt worden militairen na de voltooiing van de KOO (of PMO of SOO) nog steeds niet meteen bevorderd naar de rang van tweede luitenant. Ben je klaar met de opleiding en word je niet direct bevorderd? Of ben of word je via een besluit bevorderd naar vaandrig/kornet, terwijl je bevorderd had moeten worden naar tweede luitenant? Neem dan zo snel mogelijk, maar in elk geval binnen zes weken contact met ons op. Wij kunnen dan de mogelijkheid van bezwaar voor je onderzoeken. ←

KWESTIE ROND VAKANTIE-OPBOUW RESERVISTEN BEHANDELD IN MEERVOUDIGE KAMER

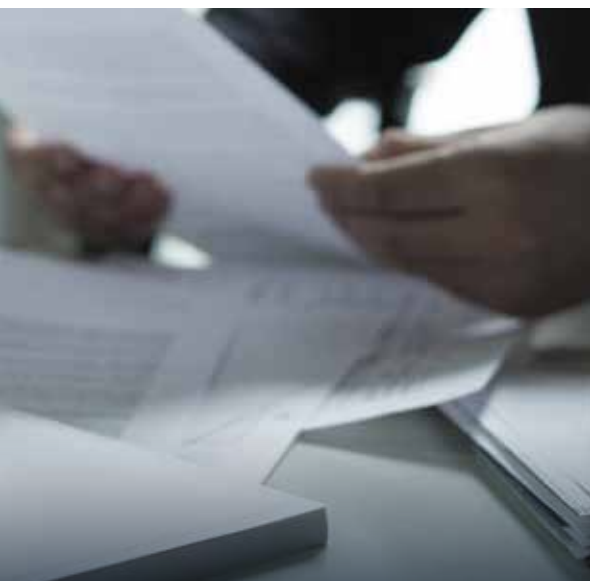

De rechtbank heeft onlangs laten weten dat zij de brandende kwestie rond de opbouw van vakantie-uren voor reservisten gaat behandelen in de meervoudige kamer. Volgens Defensie bouwen reservisten door hun bijzondere positie binnen het (militaire) ambtenarenrecht geen vakantie op over hun gewerkte uren, maar de MARVER denkt dat dit omstreden standpunt absoluut niet voldoet aan de Europese vakantierichtlijn. Als bond zijn we blij met de beslissing van de rechtbank om de behandeling van deze kwestie te laten plaatsvinden in de meervoudige kamer. Dit betekent namelijk dat de zaak als principieel wordt beschouwd.

Het afgelopen jaar kondigde de MARVER een procedure aan tegen Defensie om er uiteindelijk voor te zorgen dat reservisten alsnog hun welverdiende vakantieopbouw krijgen. Wij vinden namelijk dat ook reservisten moeten kunnen terugvallen op de Europese vakantierichtlijn, die bepaalt dat iedere werknemer vakantie-uren dient op te bouwen over gewerkte uren. De MARVER hoopt dat de rechtszaak rond de vakantie-opbouw van reservisten positief zal aflopen. Door het principiële karakter hiervan verwachten wij echter dat deze zaak nog wel even zal duren.

Jouw rechten

Ben jij als lid aangesloten bij de MARVER en tevens reservist? Vraag dan via ibb@marver.nl een brief op, waarmee je jouw rechten als reservist kunt veiligstellen. Zorg er wel voor dat je een bewijs van verzending of ontvangst hebt en dit goed bewaart. Heb je vragen over jouw individuele positie als reservist? Neem dan via ibb@marver.nl of telefoon (085-8900430) contact op met onze afdeling individuele belangenbehartiging. ←

Lousewies van der Laan,
directeur van Transparency
International Nederland:

‘ANTI-CORRUPTIEBELEID MOET WORDEN GEÏNTEGREERD IN MISSIES’

Nederland heeft een gebrekkig anti-corruptiebeleid bij buitenlandse missies. Dit is een opvallende conclusie die kan worden getrokken uit de in november 2021 gepubliceerde Government Defence Index van de NGO Transparency International. Dit is een tweejaarlijkse index van 86 landen, waarbij de controlemethodes voor corruptiebestrijding bij Defensie worden beoordeeld aan de hand van 77 indicatoren. Het hieruit voortvloeiende onderzoeksrapport laat zien dat er in ons land serieuze corruptierisico's zijn. Interventie vraagt Lousewies van der Laan, algemeen directeur van Transparency International Nederland, naar deze risico's en naar de mogelijkheden om corruptie uit te bannen. Ook geeft zij antwoord op onze vraag hoe corrupt Nederland volgens haar vandaag de dag is. **TEKST BART MANDERS**

Je bent in oktober 2020

benoemd tot algemeen directeur van Transparency International Nederland, de Nederlandse afdeling van Transparency International die corruptie wil uitbannen. Hoe bekend was je destijds met de activiteiten van deze organisatie?

Het enige wat ik toen kende, was de Corruption Perceptions Index van Transparency International. Dit is een jaarlijkse benchmark van gepercipieerde corruptie in de publieke sector wereldwijd. Toen ik namens D66 in de Tweede Kamer zat en woordvoerder Buiten-

land en Ontwikkelingssamenwerking was, gebruikten we deze benchmark als referentiekader bij het nemen van besluiten. Als Nederland een ontwikkelingsproject wilde opzetten in Uganda en we zagen dat dit land laag stond op de corruptieranglijst, dan was de eerste vraag die we ons als fractie stelden hoe we konden vermijden dat gelden verkeerd terecht kwamen.

Wat ik aanvankelijk nog niet wist, was dat er wereldwijd ruim honderd chapters van Transparency International zijn, lokale en onafhankelijke organisaties die corruptie

in hun eigen land bestrijden. Dit ontdekte ik tijdens mijn boeiende ontdekkingstocht in voorbereiding op mijn gesprek voor het directeurschap van de Nederlandse organisatie. Het leek me leuk om met collega's van deze chapters uit diverse landen te gaan samenwerken en om zo weer onderdeel te worden van een internationale beweging. Ieder chapter van de internationale organisatie kent zijn eigen structuur. Zo is Transparency International Nederland een vereniging, waarvan zowel individuen als bedrijven en instituties lid kunnen worden.

Welk beeld heb je inmiddels van het fenomeen corruptie in ons land?

Een belangrijke vraag die veel mensen zich stellen, is 'Bestaat corruptie eigenlijk wel in Nederland?'. Ons land staat achtste op de CPI-ranglijst, dus daarom is er volgens velen niet echt iets aan de hand. Maar hierbij kun je een aantal kanttekeningen plaatsen. De CPI gaat namelijk alleen maar over gepercipieerde overheids corruptie. Het is inderdaad zo dat het in Nederland, in vergelijking met andere delen van de wereld, niet of nauwelijks voorkomt dat je steekpenningen moet betalen aan een politieagent of dat je zonder betaling geen medische behandeling krijgt. Daarom staat Nederland hoog op de lijst. De CPI meet echter geen corruptie binnen het bedrijfsleven en heeft al jarenlang internationale indicatoren van bijvoorbeeld de Wereldbank als basis. Daarom zullen de Toeslagenaffaire en onrechtmatige betalingen van coronasteun geen effect hebben op de plaats op de lijst. De afwezigheid van corruptie betekent niet de aanwezigheid van integriteit in Nederland.

Ik ben als directeur gaan kijken waarmee we ons in Nederland bezighouden als het

gaat om corruptiebestrijding. Zo zijn het creëren van een veilige meldcultuur en de bescherming van klokkenluiders al lang een speerpunt. Na de gemelde misstanden bij The Voice of Holland staat dit ineens hoog op ieders agenda. Een ander speerpunt is politieke integriteit. In de krant lees je berichten over het corruptieonderzoek naar Groep De Mos in Den Haag, over lastminute schenkingen aan grote partijen of over belangenverstrengeling op lokaal niveau. Dus ook op dit terrein zijn er allerlei problemen.

Verder is Nederland de laatste jaren steeds meer negatief in beeld gekomen door het faciliteren van witwaspraktijken. Bovendien behoort Nederland tot de top 3 van belastingparadijzen in de hele wereld. We hebben op de Zuidas een trustsector, die het creëren van doorstroomvennootschappen faciliteert. Mensen rond kleptocraten (zelfverrijkende regeringsleiders, red.) zoals de Russische president Poetin en de Wit-Russische president Loekasjenko gebruiken deze constructies om hun geldstromen weg te sluizen. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat Nederland deze leiders faciliteert, terwijl we ons zorgen maken over de veiligheidsdreiging vanuit Rusland. Kortom, er is nogal wat werk aan de winkel als het gaat om de rol van overheid en politiek.

Daarnaast zijn er gelukkig veel mensen en bedrijven die corruptie willen voorkomen. Zij proberen een compliance cultuur, ofwel een integere cultuur te creëren. Een deel van deze bedrijven is lid van onze organisatie. We werken met deze bedrijven samen en er wordt onder meer bekeken hoe deze compliance cultuur kan worden versterkt.

Hoe spant Transparency International (Nederland) zich in om corruptie te bestrijden?

Hiervoor werkt Transparency International Nederland op lokaal, nationaal, Europees en mondiaal niveau samen met overheid, politiek en bedrijfsleven. Het interessante aan ons werk is dat we zien dat wat er aan corruptie binnen bedrijven speelt ook voor-

komt bij overheidsinstanties. En corruptie op lokaal niveau zien we ook nationaal terug. Nederland heeft zich in 2001 verbonden aan de zogeheten Anti-Bribery Convention van de OESO die toeziet op het bestrijden van omkoping van buitenlandse overheidsfunctionarissen. Vanuit dit verdrag heeft ons land wettelijke verplichtingen om corruptie te bestrijden. Deze hebben onder andere betrekking op het creëren van een veilige meldcultuur en het tegengaan van buitenlandse omkoping. Transparency International publiceert een index op laatstgenoemd terrein, namelijk Exporting Corruption. Deze index meet hoe de 47 grootste exporterende landen ter wereld handhaven tegen buitenlandse omkoping. Op deze ranglijst doet Nederland het slecht. Je hebt groen, geel, oranje en rood als indicatoren voor goede handhaving. Met oranje zit ons land in de op één na slechtste categorie. Dit betekent dat er weinig handhaving is als Nederlanders of Nederlandse organisaties in het buitenland overheidsfunctionarissen omkopen.

Op welke manier dragen jullie je steentje bij aan het uit de wereld helpen van buitenlandse omkoping?

Dit kan ik verduidelijken aan de hand van een voorbeeld dat recent in diverse kranten stond. Het Nederlandse baggerbedrijf Van Oord deed in Angola bewust zaken met een partner, die bijna een derde van de aanneemsom van 615 miljoen dollar declareerde voor nauwelijks omschreven werkzaamheden. Van Oord wist dat deze partner in handen was van de in opspraak geraakte dochter van de voormalige Angolese president Dos Santos. Dat geld liet zij via Nederlandse bedrijven witwassen. Het OM kwam de zaak op het spoor en liet hierop beslag leggen. Wij pleiten er bij de politiek voor om dit geld terug te geven aan de slachtoffers van de corruptie. Verder willen we dat Nederland niet langer dit soort leegroofacties faciliteert. Toenmalig minister van Financiën Hoekstra stelde een onderzoek in naar de Nederlandse trustsector. Volgens hem moest de regering

‘De afwezigheid van corruptie betekent niet de aanwezigheid van integriteit in Nederland’

overwegen deze sector te verbieden en bekijken wat de economische impact hiervan zou zijn. Toen schreven wij als Transparency International Nederland direct een brandbrief aan de minister en aan de leden van de Vaste Kamercommissie Financiën. Hierin benadrukten we dat het prima was dat deze impact werd onderzocht, maar dat ook de maatschappelijke invloed niet mocht worden vergeten. Met het faciliteren van schimmige witwasconstructies via doorstroomvennootschappen ondersteun je namelijk ook georganiseerde misdaad en onze ‘narcostaat’. Je ziet dat burgemeesters van ‘drugsgemeentes’ vaak beveiliging nodig hebben en dat Nederlandse ondernemers als de dood zijn om fruit te importeren omdat er cocaïne tussen kan zitten en dat ze vervolgens worden bedreigd door de bendes die deze drugs hadden willen ophalen. Het ondermijnt onze rechtstaat en onze samenleving als drugsbendes zoveel ruimte krijgen. En die bendes gebruiken de Zuidas en haar dubieuze constructies om hun drugsgeld wit te wassen. Uiteindelijk heeft Hoekstra na onze brand-

brief toegezegd dat hij ook naar de maatschappelijke impact zou kijken. Ook willen we dat de regering kijkt naar de impact in het buitenland. Vanuit onze manier van werken met contacten in binnen- en buitenland, de politiek, de ministeries, de trustsector zelf en diverse experts proberen we met concrete, constructieve suggesties te komen. Wij praten ook met het OM en de FIOD over de vraag wat zij nodig hebben om strafrechtelijke vervolging te kunnen inzetten op het moment dat er Nederlandse bedrijven bij betrokken zijn. Ook voeren we gesprekken met onze Nederlandse collega’s van Follow the Money, met wie we samen in het Organized Crime and Corruption Reporting Project zitten. Gespreksonderwerp dan is wat voor hen noodzakelijk is om zaken te kunnen opsporen. Een transparant register over de uiteindelijke eigendom van bedrijven (het zogenaamde UBO-register, red.) kan bijvoorbeeld helpen. Uiteindelijk pakken wij als organisatie zo de handschoen op om te bepalen wat de juiste oplossingsrichting moet zijn.

Denk je dat door alle me too-, fraude- en integriteitsschandalen die de afgelopen tijd de media hebben gehaald ook de manier verandert waarop we als samenleving het fenomeen corruptie zien?

Ik merk inderdaad dat het zelfbeeld van Nederland op dit terrein aan het kantelen is. Er is steeds minder tolerantie voor machtsmisbruik en voor mensen die zich buiten de regels wanen. Een interessant voorbeeld in dit kader is Frank Oranje, de in 2020 overleden notaris bij landsadvocaat Pels Rijcken. Deze man heeft jarenlang voor miljoenen euro’s gefraudeerd en er is niemand in dat hele kantoor die heeft gedacht: ‘Hé, is het wel oké dat deze man in zijn eentje toegang heeft tot al deze rekeningen?’ Het is ongelooflijk dat deze fraude op dat niveau bij de landsadvocaat zo lang is doorgegaan. Wij volgen als organisatie natuurlijk voortdurend de nieuwsberichten over fraudezaken. Dan lees je dat iemand bij de Landelijke Eenheid van de politie van fraude werd beschuldigd en had samengewerkt met

de georganiseerde misdaad. En dan heb je nog de haven van Rotterdam en de douane die constant worden geconfronteerd met criminele infiltratie. Corruptie speelt zich op allerlei vlakken af. Mede door alle media-aandacht hiervoor merk ik dat het idee dat het hier in Nederland allemaal wel oké gaat langzaam aan het veranderen is. Er ontstaat steeds meer weerstand tegen fraude en corruptie.

Transparency International publiceert twee mondiale defensie-indexen: de Defence Companies Index en de Government Defence Index. Hoe komt eerstgenoemde index tot stand en wat zijn de conclusies die je hieruit kunt trekken?

De Defence Companies Index is de enige wereldwijde index, die de inzet van de 134 grootste defensiebedrijven ter wereld meet op het gebied van transparantie en corruptiebestrijding. Hiervoor wordt alle openbare informatie over de anti-corruptieprocedures van deze bedrijven geanalyseerd. De hieruit voortkomende informatie is relevant, omdat de mondiale defensie-industrie gezien de

enorme hoeveelheid geld die hiermee is gemoeid een belangrijk doelwit kan zijn voor corruptie. Wij kijken natuurlijk naar de Nederlandse bedrijven in de lijst. Van de 134 onderzochte bedrijven hebben er twee hun hoofdkantoor in Nederland gevestigd of geregistreerd: Damen Schelde Naval Shipbuilding en Airbus. Je zou denken dat Airbus een Frans bedrijf is, maar het hoofdkantoor bevindt zich om belastingtechnische redenen in Leiden. Airbus is weinig transparant. Als je kijkt naar hun website, dan publiceren zij over hun eigen beleid, aan wie zij leveren en wat voor checks & balances er zijn. Maar net als Damen Schelde Naval Shipbuilding scoort Airbus matig als het gaat om het verstrekken van informatie over maatregelen die corruptie moeten voorkomen. Het is teleurstellend dat Nederland zo slecht scoort in de DCI. Juist in deze sector is het belangrijk dat bedrijven bewust omgaan met corruptierisico's en een actief beleid voeren om corruptie te voorkomen.

En wat meet de tweejaarlijkse Government Defence Index precies?

De GDI analyseert de kwaliteit van de diverse mechanismes waarmee de corruptierisico's binnen Defensie worden gemonitord en beheerd. Dit gebeurt aan de hand van 77 indicatoren. Voorbeelden hiervan zijn vragen zoals 'is er parlementair toezicht?', 'wordt er gerapporteerd?', 'wat is het beleid inzake wapenleveranties?' en 'is er anti-corruptiebeleid bij buitenlandse missies?'. Voor de antwoorden hierop worden internationale bronnen geraadpleegd. Dit bronnenonderzoek wordt uitgevoerd door defensie-experts van Transparency International in de UK en de ministeries van Defensie krijgen de kans om hun visie te geven. Het is mooi dat de GDI wordt gesteund door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Het ministerie vindt het belangrijk om transparant te maken wat zich allemaal afspeelt binnen de defensiesectoren van landen en deze informatie is voor onze militairen natuurlijk ook van belang.

Welke corruptierisico's zijn er bij Defensie in Nederland, dat op de vierde plek staat in de eind vorig jaar gepubliceerde GDI?

Ondanks onze goede score op deze ranglijst, zijn er aanzienlijke corruptierisico's. Opvallend is vooral het gebrek aan veiligheidsmaatregelen tegen corruptie tijdens defensieoperaties in het buitenland. Ook schieten we te kort als het gaat om de transparantie en inzichtelijkheid van defensie-aanbestedingen. En dit terwijl zonder transparantie en een effectief toezicht hierop het risico bestaat dat grote defensiebedrijven belangrijke besluitvormingsprocessen beïnvloeden. De beperkte transparantie wordt onder andere veroorzaakt door het gebrek aan audits van geheime missies en de gebrekkige toegang die Eerste en Tweede Kamerleden hebben tot informatie over aanbestedingen.

De eerste aanbeveling van Transparency International Nederland op basis hiervan is het verbeteren van de meldcultuur binnen Defensie. Kun je dit toelichten?

Op dit terrein is er nog veel werk aan de winkel. Wij zijn bereid om mee te denken met Defensie over verbeteringen in de meldcultuur als dit nodig is. Ik hoop van harte dat we zo'n cultuur binnen Defensie kunnen creëren, want het gaat vaak om zaken van leven en dood. Als jij bijvoorbeeld niet bij een leidinggevende kunt melden dat jouw collega in een dronken bui met granaten heeft staan rommelen, dan heb je een probleem en loop je gevaar. En als je dan ook nog eens bang bent om als een 'matennaaiër' te worden beschouwd of om na jouw melding te worden ontslagen, dan weet je helemaal niet meer wat je doen moet. Ook durven veel militairen uit angst voor hun carrière geen melding te maken van grensoverschrijdend gedrag. Zelf heb ik de laatste tijd ook diverse verhalen gehoord van militairen die op dit terrein tegen problemen aanlopen. Hoog tijd daarom om de meldcultuur bij Defensie te verbeteren.

‘De Tweede Kamer heeft de formele autoriteit om Defensie te controleren, maar hierin schiet zij in de dagelijkse praktijk nogal eens tekort’

Het integreren van anti-corruptiebeleid in buitenlandse missies is jullie tweede aanbeveling. Wat schort er vooral aan dit beleid?

Dit zal ik uitleggen aan de hand van een voorbeeld. Je komt als militair aan in Afghanistan of Irak en je hebt een missie. Je moet een konvoi van A naar B zien te krijgen of een basis verdedigen. Dat is je voornaamste taak. Een ‘bijkomende’ zaak als corruptiebestrijding wordt in zo’n corrupt land meestal gepresenteerd onder de noemer ‘wij komen democratie brengen in jullie samenleving en in jullie schooltjes’. Maar dat werkt niet als je als leger jouw anti-corruptiebeleid niet voor elkaar hebt. In de ogen van de plaatselijke bevolking ben je dan namelijk slechts de nieuwste groep ‘corrupte klootzakken’ die voor de vorige in de plaats is gekomen. Een groep die samenwerkt met de zogenaamde geallieerden. Het is best lastig hoe je hiermee moet omgaan. Ook ken ik het verhaal van een militair, die PTSS opliep na een missie in Afghanistan. Tijdens deze missie moest hij regelmatig theedrinken met een lokale Afghaanse leider. Hij kwam erachter dat het

jongetje dat hen thee bracht ook als schandknaap werd ingezet. Het idee dat hij wekelijks thee had gedronken met iemand die dit op zijn geweten had, maakte hem volledig kapot. Wat doe je dan als militair? En hoe maak je dit bespreekbaar? En dan heb ik het nog niet eens gehad over gevallen van omkoping tijdens missies. Lokale milities die samenwerken met onze militairen krijgen bijvoorbeeld wat dollars toegestopt van corrupte locals als zij de grens oversteken. Het doet wat met een land als de bevolking ziet dat deze militairen, die als ‘goede westerlingen’ de mond vol hebben van mensenrechten, democratie en vertrouwen, wegstijven bij dit soort vormen van corruptie. Zo win je dus niet de hearts & minds van de burgers daar. Ons advies is daarom: integreer heldere afspraken over corruptie vanaf het begin in alle militaire missies. Hoe ga je met corruptie om en wat doe je als je hiermee geconfronteerd wordt? Voor het opzetten van zo’n anti-corruptiebeleid bestaan duidelijke richtlijnen en kun je gebruikmaken van ‘best practices’, die terug te vinden

zijn op onze website. De Tweede Kamer moet anti-corruptiebeleid als voorwaarde gaan stellen voor instemming met een missie, maar helaas is dat nu nog niet het geval.

Een andere aanbeveling tenslotte is het verbeteren van het parlementaire toezicht op Defensie. Hoe is het volgens jou gesteld met dit toezicht?

De Tweede Kamer heeft wel de formele autoriteit om Defensie te controleren, maar Transparency International vindt dat zij hierin in de dagelijkse praktijk nogal eens tekort schiet. Kamerleden zitten vaak in meerdere commissies en dit beperkt de tijd die zij kunnen besteden aan defensieonderwerpen. En dit leidt weer tot een gebrekkige dossierkennis. Zij hebben meer expertise en ondersteuning nodig om de vaak complexe defensievraagstukken adequaat te kunnen controleren. Door een gebrek aan tijd en expertise winnen partijdige politieke overwegingen het nu nog te vaak van kwalitatieve besluitvormingsprocessen op defensiegebied. ■

DEFENSIE IN DE MEDIA

De Marechausseevereniging volgt het belangrijkste defensienieuws in de (inter-)nationale media. Bij dit nieuws speelt het ministerie van Defensie vaak een prominente rol en komen wij als 'luis in de pels' vaak aan het woord. In elke uitgave van Interventie bieden we je onder de titel 'Defensie in de media' een bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in de afgelopen tijd.

Beatrix bezoekt Opleidings- en Trainingscentrum KMar

Op voor het verleden en een blik op de toekomst. Dit is het thema van het werkbezoek van Prinses Beatrix op **23 februari** aan het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum van de Koninklijke Marechaussee in Apeldoorn. Tijdens het werkbezoek krijgt Beatrix, die sinds 1956 schutsvrouw is van de KMar, een gevarieerd programma voorgeschoteld. Met een fototentoonstelling wordt bijvoorbeeld teruggekeken op haar betrokkenheid. Verder wordt de 84-jarige prinses onder andere geïnformeerd over informatiegestuurd optreden bij de KMar. Het laatste onder-

deel van het werkbezoek is het bekijken van diverse soorten materieel, zoals een robothond SPOT, drones en ruiters.

Duits-Nederlandse eenheden nemen deel aan NAVO-interventiemacht in 2023

De Nederlandse en Duitse luchtverdedigingseenheden gaan verder integreren. Samen bereiden zij zich als binationale eenheid voor op hun deelname aan de NAVO-interventiemacht in 2023. Over hun gezamenlijke manier van optreden zijn op **7 februari** afspraken vastgelegd. De Duitse brigadegeneraal Volker Samanns en plaatsvervangend commandant Landstrijdkrachten generaal-majoor Rob Jeulin hebben deze ondertekend.

Zij zijn verantwoordelijk voor de wijze waarop de Nederlandse en Duitse luchtverdedigingseenheden samen bescherming bieden tegen luchtdreigingen. Hiervoor zijn werkwijzen en procedures onderling op elkaar afgestemd. De luchtverdedigers van het Defensie Grondgebonden Luchtverdedigingscommando (DGLC) werken al langer intensief samen met hun Duitse collega's.

Militairen helpen politie bij beveiliging van rechtbank

Op **25 januari** komt het nieuws naar buiten dat Defensie tijdelijk bijstand gaat verlenen aan de politie bij het bewaken en beveiligen van rechtszaken in de extra beveiligde rechtbank in Amsterdam Osdorp. De politie loopt daar namelijk tegen de grenzen van haar capaciteit aan. De militaire hulp aan de rechtbank wordt geboden vanaf **1 maart**. Militairen zijn hiervoor speciaal opgeleid en getraind. In een groene outfit en bewapend worden zij gekoppeld aan politiecollega's. Zij zullen aan de slag gaan onder leiding van de Bewakingseenheid van de politie. Minister van Defensie Ollongren heeft over de militaire hulp aan de rechtbank Amsterdam Osdorp overeenstemming bereikt met haar ambtsgenoot van Justitie René de Beukelaar en politiechef Frank Paauw.

KMar geen stakingsbreker

Het effect van werkonderbrekingen door de Nationale Politie wordt niet gevoeld als de KMar wordt ingezet om de gevolgen hiervan teniet te doen. Dat is een vorm van stakingsbreking. Daarom deelt

MEER BELANGSTELLING VOOR MILITAIRE FUNCTIES NA INVAL IN OEKRAÏNE

↘ Sinds de inval van de Russische troepen in Oekraïne, zit de belangstelling voor een baan als militair flink in de lift, zo wordt **begin maart** duidelijk. Terwijl het aantal sollicitaties bij Defensie normaal gesproken rond de 350 per week ligt, zijn dit er nu 736. De belangstelling gaat vooral uit naar functies bij de marechaussee, de commando's en de infanterie. Ook willen meer mensen zich aanmelden als reservist. Sollicitanten komen met name uit grote steden, zoals Amsterdam, Rotterdam en Utrecht.

de MARVER de mening van de Nederlandse politievakbonden dat de KMar zich niet moet laten gebruiken als stakingsbreker. Dit schrijft MARVER-voorzitter Sven Schuitema op **12 januari** in een brief aan de voorzitters van deze bonden. Hiermee reageert hij op een brief die zij hebben gestuurd, waarin de KMar wordt verzocht geen werk over te nemen tijdens werkonderbrekingsacties in de aanloop naar een betere politiecao. Hiervan ontvingen wij als bond een afschrift.

In onze brief benadrukt Sven dat marechaussee en politiemensen altijd goed met elkaar samenwerken en loyaal zijn aan elkaar. Een stakingsbreking van de politie-acties door de KMar is in strijd met Artikel 12J van de Wet ambtenaren Defensie.

Militaire hulptroepen stoppen werk in Utrecht en Venlo

Hulp troepen van Defensie stoppen op **14 januari** met hun steun aan het

Universitair Medisch Centrum Utrecht en het VieCuri Medisch Centrum in Venlo. Beide ziekenhuizen konden hierdoor extra coronapatiënten van andere ziekenhuizen opvangen, die capaciteitstekorten hadden. Op basis van het huidige aantal coronapatiënten die dag is de inzet van Defensie niet langer nodig. Sinds het begin van de coronapandemie ondersteunt Defensie ziekenhuizen en medische centra. Tijdens de tweede coronagolf werden ook al militairen ingezet in Utrecht. Ook de afgelopen tijd konden coronapati-

enten voor wie geen ruimte was in andere ziekenhuizen, worden opgevangen in het UMC Utrecht en in ziekenhuizen in de Limburgse regio. Net voor de kerstdagen was de inzet van Defensie in het Zuyderland Ziekenhuis te Sittard-Geleen en Heerlen al niet meer nodig. Defensie leverde onder andere militaire artsen, verpleegkundigen en ondersteunend personeel. In Utrecht werden 60 zorgmedewerkers ingezet.

KMar biedt bijstand bij coronademonstratie

Door een staking van de Mobiele Eenheid is de Koninklijke Marechaussee op **2 januari** met een peloton van de Landelijke Bijstand Organisatie present bij de demonstratie tegen de coronaregels rond het Amsterdamse Museumplein. Een deel van de Mobiele Eenheid in Amsterdam staakt om aandacht te vragen voor de capaciteitsproblemen bij de politie. De politiebonden wilden eigenlijk een grotere staking organiseren, maar doen dit niet omdat mensen hadden aangekondigd dat zij op 2 januari 'wilden gaan koffiedrinken' op het Museumplein. Dit is meestal een aankondiging van een grotere demonstratie. Het peloton van de Landelijke Bijstand Eenheid levert op het Museumplein uiteindelijk steun aan de politie bij de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

F-35 squadron tot Initial Operational Capable verklaard

Ons land wordt **eind december 2021** met het F-35 squadron officieel Initial Operational Capable (IOC) verklaard. Dat betekent dat Defensie kortstondig een eenheid van 4 F-35's met personeel en materieel overal ter wereld kan inzetten. Defensie treedt hiermee toe tot een select gezelschap van 8 landen. Onder andere Australië, Engeland, Italië, Noorwegen en de Verenigde Staten zijn Nederland voorgegaan. De mijlpaal is bereikt na het doorlopen van diverse stappen en een reeks oefeningen in binnen- en buitenland. Ondanks →

het feit dat het F-35 squadron operationeel is gecertificeerd, is het volgens ons de grote vraag of het personeel wel gereed is voor operaties op diverse plekken in de wereld. Zij moeten immers ook nog onder meer de basisvaardigheden hiervoor onder de knie krijgen. Het squadron verplaatste zich in 2020 voor oefening Frisian Lightning II vanuit Leeuwarden naar Volkel. Doel hiervan was om de eenheid zo snel mogelijk klaar te maken voor een verplaatsing. Bij oefening Frisian Lightning I werden eerder het inpakken en verzenden gereed maken van uitrusting en reserveonderdelen getraind. Vergelijkbare stappen zijn in 2021 ook van Leeuwarden naar de Verenigde Staten uitgevoerd. Daarnaast leidde de opgedane kennis tijdens de Initial Operational Test & Evaluation (IOT&E) tot de genoemde mijlpaal. Dit jarenlange proces heeft Defensie samen met nationale en internationale partners in de Verenigde Staten doorlopen.

KMar houdt tien mensen aan bij Koningin Máxima Kazerne

De KMar houdt op **18 december** tien mensen aan tijdens een protest bij de Koningin Máxima Kazerne in Badhoevedorp, vlakbij Schiphol. Actiegroep Stop the War on Migrants protesteert daar vanaf 07.00 uur met enkele tientallen deelnemers tegen onder andere het Europese grensbewakingsagentschap Frontex en het Europese migratiebeleid. Zij blokkeren een deel van de kazerne. Kort na de start van de actie arresteert de KMar twee mensen, die zich aan de hoofdeuropoort hebben vastgeketend. In de loop van de ochtend besluit de driehoek van de gemeente Haarlemmermeer dat het protest moet worden gestopt. Acht aan de hekken vastgeketende actievoerders worden vervolgens opgepakt.

OLLONGREN NIEUWE MINISTER VAN DEFENSIE

Op **2 januari** worden de nieuwe kandidaat-bewindslieden bekend op het ministerie van Defensie. Kajsa Ollongren van D66 is de beoogde minister van Defensie en Christophe van der Maat van de VVD is de beoogde staatssecretaris op dit ministerie. Ollongren maakte deel uit van het demissionaire kabinet Rutte III als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Ook was zij vicepremier. Van der Maat had niet eerder een politieke functie in Den Haag. Hij was lid van de Gedeputeerde Staten in Brabant. Hij had daar mobiliteit, financiën en organisatie in zijn portefeuille. Daarnaast was hij lococommissaris van de koning. Op **10 januari** worden Ollongren en Van der Maat beëdigd als respectievelijk nieuwe minister en staatssecretaris van Defensie.

Landmacht breidt parkeercapaciteit uit bij priklocatie Leiden

Een groep van de Genie is op **22 december** in de ochtend begonnen met het uitbreiden van de parkeercapaciteit bij de corona-priklocatie in Leiden. In totaal 15 militairen van de Landmacht leggen hiervoor matten van metalen aaneengeschakelde 'zeskantplaten' op een nabijgelegen paardenweitje. Dit kan dienst doen als parkeerterrein. Defensie steekt de handen uit de mouwen op verzoek van de Leidse burgemeester Henri Lenferink. Steeds meer mensen komen in december naar de GGD-locatie voor een COVID-19-vaccinatie en vooral voor een boosterprik, waardoor in Leiden parkeerproblemen dreigden te ontstaan. ←

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

**Gaat u op uitzending of oefening?
Of gaat u uit dienst? Een woning kopen of
verhuizen? Krijgt u een kind? Een schade?
Gaat u binnenkort samenwonen of trouwen
of juist scheiden?**

Veranderingen?

Contact DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

MARVER-HULP

VOOR UGM'ERS & FLO'ERS DIE ELDERS WERKEN

Bij lang niet iedereen is bekend dat de MARVER ook advies en ondersteuning biedt aan bij ons aangesloten UGM'ers en FLO'ers, die elders bijverdienen. Zo wijzen wij leden die in hun FLO/UGM-tijd zitten regelmatig op hun recht op een WW-uitkering nadat dit werk ongewild stopt. Maar wij verlenen hun ook juridische bijstand als zij in conflict raken met hun werkgever buiten Defensie.

Zo stonden wij onlangs nog een collega bij, die gedurende zijn UKW via twee achtereenvolgende uitzendbureaus werkzaam was bij een werkgever. Nadat zijn uitzendovereenkomst stopte, kreeg hij te horen dat hij financieel nergens meer op hoefde te rekenen. Dit was voor hem aanleiding om onze juridische hulp in te schakelen. Uiteindelijk slaagden we erin om voor hem de transitie- en aanzegvergoeding binnen te halen waarop hij recht had. In dit artikel lichten we toe hoe deze zaak is verlopen.

Verkeerde veronderstelling

Het desbetreffende lid kreeg hulp van Pauline de Casparis, jurist bij FNV Veiligheid. Zij behartigde zijn belangen in de zaak tegen het uitzendbureau, waar hij tot en met oktober 2021 werkzaam was. "Via een e-mail kreeg hij te horen dat zijn contract na 31 oktober niet meer zou worden verlengd zou worden en dat hij niet in aanmerking kwam voor een transitievergoeding," blikt Pauline terug op de zaak. "Het uitzendbureau benadrukte dat hij die vergoeding niet kreeg, omdat hij bij Defensie de pensioen-

gerechtigde leeftijd al zou hebben bereikt. Dit was echter een verkeerde veronderstelling. Hij heeft de AOW-leeftijd nog helemaal niet bereikt en is ook bij Defensie nog niet pensioengerechtigd, maar dit laatste was voor deze zaak niet van belang. Omdat het einde van zijn arbeidsovereenkomst niet op tijd was doorgegeven, had hij naar mijn overtuiging ook recht op een aanzegvergoeding. Hem is namelijk pas op 26 oktober gemeld dat zijn arbeidsovereenkomst niet zou worden verlengd."

Positief nieuws

Na een lange en tijdrovende zaak tegen het uitzendbureau kreeg het lid volgens Pauline eind december 2021 positief nieuws: hij kon zowel rekenen op een aanzeg- als een transitievergoeding.

"Extra mooi nieuws was dat hij later nog een betaling kreeg bovenop het eerder toegezegde bedrag voor de aanzegvergoeding," zo benadrukt Pauline tenslotte. "Die bleek aanvankelijk namelijk te laag te zijn berekend." ←

BONCADEAU!

Stuur jouw oplossing van de puzzel vóór maandag 4 juli 2022 naar: Redactie Interventie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht. Of stuur een e-mail naar puzzel@marver.nl. Vergeet niet jouw adres te vermelden, want onder de juiste inzendingen verloren wij een boncadeau ter waarde van 25 euro! Uit de goede oplossingen van de puzzel uit het vorige nummer kwam **Danny Donders** uit **Vleuten** als winnaar uit de bus.

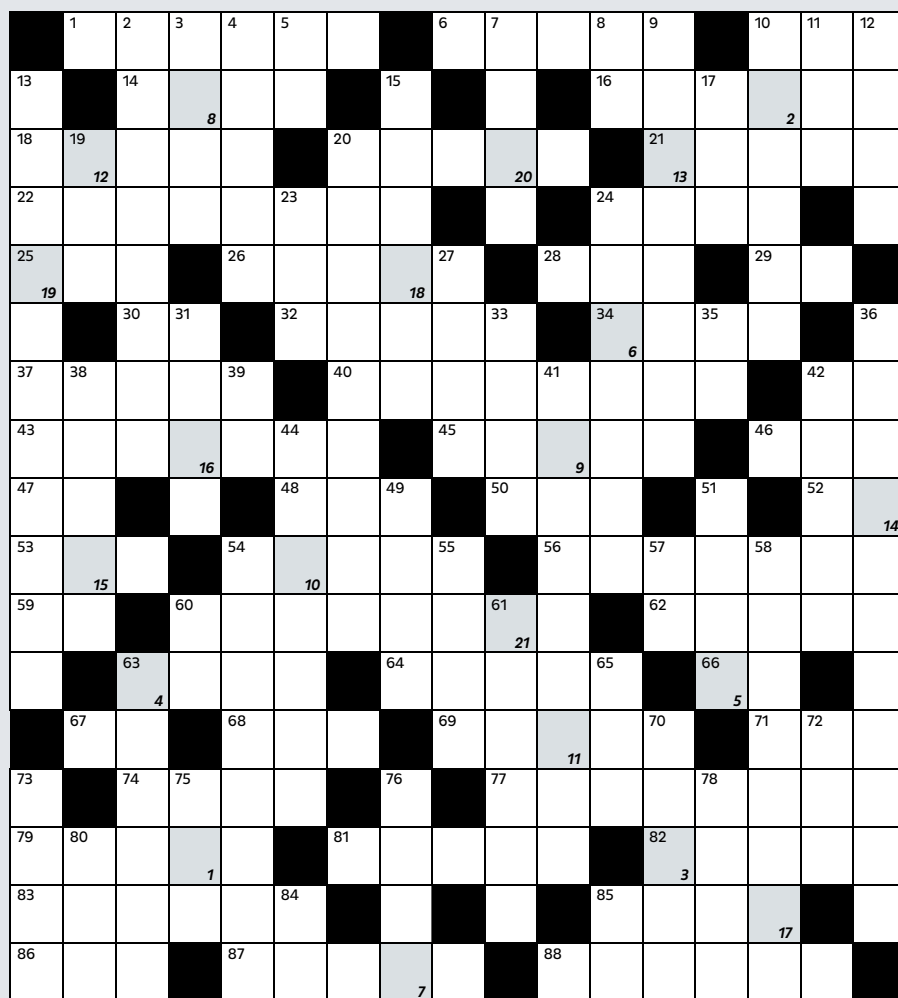
HORIZONTAAL

1. Voordelige aanschaf **6.** ... Game, Zuid-Koreaanse Netflix-serie **10.** Ondergang **14.** ... Given, containerschip dat het Suezkanaal blokkeerde **16.** Peil **18.** Vóór al het andere **20.** Kijk, wijze van zien **21.** ... Verbeet, PvdA-politica **22.** Sein om de troepen te wekken **24.** Gerstenat **25.** Jamaicaanse muziekstijl **26.** Gelaatskleur **28.** ... Brandt Corstius, schrijfster en columniste **29.** Dan wel **30.** Zangeres van het nummer Heaven **32.** Volleybalpass **34.** Plant uit de grassenfamilie **37.** ... Breath You Take, nummer van de The Police **40.** Kletspraat, achterklap **42.** Daar gaat ..., nummer van Clouseau **43.** Volmaakt, foutloos **45.** Populier **46.** ... de koele meren des doods, roman van Frederik van Eeden **47.** Kluitenverkruielaar **48.** ... Holland ..., voetballied van Jan de Cler **50.** ... Direction, boyband **52.** Identiteitskaart **53.** ... Immers, Haagse profvoetballer **54.** Truttige vrouw **56.** Deel van de wiskunde **59.** ... cas de malheur, film met Brigitte Bardot **60.** Boek uit het Oude Testament **62.** Water bij Amsterdam **63.** ... van Gogh, vermoorde regisseur **64.** Sierdek op een bed **66.** Rund **67.** ... met de Banjo, Belgische zanger **68.** Voormalige muziekzender **69.** Verbouwer **71.** Voorkeur, pluspunt **74.** Zender van Hart van Nederland **77.** Vogel **79.** Valentino ..., Italiaanse motorcoureur **81.** Vladimir Iljitsj ..., eerste leider van de Sovjet-Unie **82.** Hondenras **83.** ... Eleven, film van Steven Soderbergh **85.** Warme drank **86.** Mannelijke equivalent van Barbie **87.** Grieks gerecht

VERTICAAL

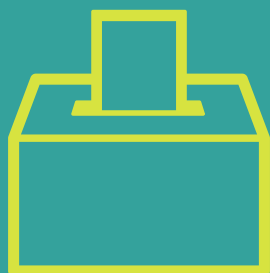
2. Mannelijke stamouder **3.** Europese organisatie die zich onder meer bezighoudt met militaire zaken **4.** Emmanuel ..., voetballer die met Frankrijk in 1988 het WK won **5.** André Hazes ..., zanger van het nummer Leef **7.** Vraag- en antwoordspel **8.** ... The Navy, hit van Village People **9.** Iemand met grote voorliefde voor nieuwe media **10.** Slecht, bedorven **11.** ... de Mos, voetbaltrainer **12.** Hardop, zeer goed hoorbaar **13.** Minder streng maken **15.** Nada, noppes **17.** Boerderijdieren **19.** ...! The Cat, tekenfilmserie van Fox Kids **20.** Transportmiddel **23.** ... Misérables, boek van Victor Hugo **24.** Karperachtige vis **27.** Blaasinstrument **31.** Carl ..., componist van Carmina Burana **33.** Opleidingsinstituut voor juffen en meesters **35.** ... Cordobés, stierenvechter **36.** Militair politiekorps, zoals de Koninklijke Marechaussee **38.** Schoonmaken met een bezem **39.** Bijnaam van Kanye West **41.** Schaden, tekortdoen **42.** Oude naam van Congo **44.** Schadelijk bestanddeel van coatings, onder meer gebruikt in de militaire luchtvaart **49.** Behaarde dierenhuid **51.** Korte notitie **54.** Controle, onderzoek naar juistheid **55.** Met een klein verschil **57.** ... zult niet stelen, het achtste gebod **58.** Minder uitgeven of verbruiken **60.** Letters op een Hamburgs nummerbord **61.** Belangrijk persoon binnen een vereniging **63.** Een muntje opgooien **65.** Olm **70.** Zonder bochten **72.** Spinnenweb **73.** Rancune, haat **75.** Motormerk van Tinus in Oerend hard **76.** Finding ..., animatiefilm **78.** Harde schop **80.** Nederlandse kopiëermachineproducent **84.** Omar ..., Franse acteur van Intouchables **85.** Eb en vloed

KRUISWOORDPUZZEL

OPLOSSING

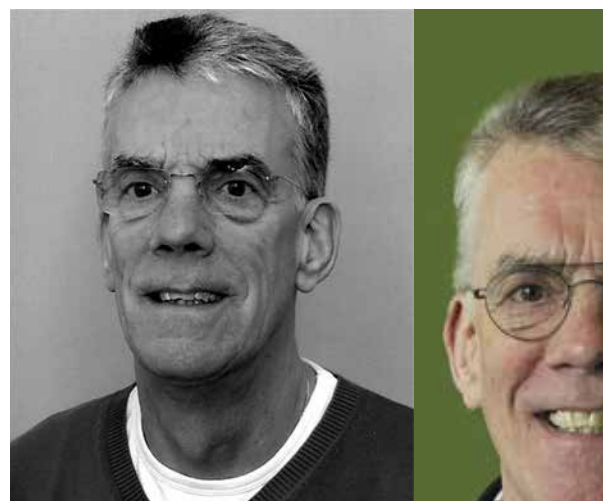

Verkiezingen
Verantwoordingsorgaan ABP
van 4 t/m 25 april

ONZE VO- KANDIDATEN STELLEN ZICH VOOR

Op 30 juni 2022 eindigt de zittingstermijn van alle leden van het Verantwoordingsorgaan (VO) van ABP, dat het bestuur van dit pensioenfonds gevraagd en ongevraagd adviseert. Het gaat om 19 zetels namens de ABP-deelnemers en 13 zetels namens de ABP-gepensioneerden. Daarom zijn van 4 t/m 25 april a.s. verkiezingen uitgeschreven. Op de kandidatenlijst van de ACOP FNV-fractie voor het VO prijken drie namen waarop jij als deelnemer of gepensioneerde jouw stem kunt uitbrengen: Bert Weeren namens de ABP-gepensioneerden en Jeroen Maat en Arjan Roos namens de ABP-deelnemers. In drie interviews lichten zij hun motivatie voor hun kandidatuur toe. **TEKST BART MANDERS**

De 69-jarige Bert Weeren maakte de afgelopen zittingsperiode namens de MARVER en de AFMP deel uit van het VO ABP. Hij kijkt met positieve spanning uit naar de komende VO-verkiezingen. “Verkiezingen zijn lastig te voorspellen,” zegt Bert, tevens kaderraadslid Postactieven bij de AFMP. “Als alle gepensioneerde leden van de MARVER en de AFMP gaan stemmen, en dan bij voorkeur op mij, dan kan ik de kiesdrempel weer halen.”

Hoe kijk je terug op de afgelopen vier VO-jaren?

Het waren eerlijk gezegd vier tropenjaren. Dit werk vraagt namelijk een behoorlijke tijdsinvestering. Zo moet je veel belangrijke pensioenstukken lezen en bestuderen. Zeker in het begin van mijn VO-periode volgde ik veel pensioencursussen. Het vergaderschema is zeer frequent en de vergaderdagen zijn vaak lang. Naast de fractievergaderingen, de commissievergaderingen, het VO in eigen kring en het VO met het bestuur overleggen we binnen de eigen vakbonden. Ook maken we deel uit van het overleg van de Landelijke Adviescommissie (LAC, red.) ABP. Verder woon ik veel webinars en bijeenkomsten bij van de Pensioenfederatie, Stichting Pensioen Opleidingen en van de FNV zelf.

BERT WEEREN (69)

‘ONDANKS NAUWE PENSIOENREGELKORSET KAN VO BELANGRIJKE ZAKEN REALISEREN’

Wat is er sindsdien op pensioengebied allemaal gebeurd?

De afgelopen vier jaar is er van alles gepasseerd. Gaandeweg ben ik erachter gekomen dat adviseren, zelfs ongevraagd, iets anders is dan invloed uitoefenen op beslissingen en/of het ‘even aanpassen’ van het pensioenreglement en zaken die de regering oplegt en door DNB strikt worden gevolgd. Het achterliggende gevoel is dat het opgebouwde vermogen uitgesteld loon is, dat als premie is ingelegd. Dit is steeds in waarde gestegen, maar dat zien we niet terug in onze portemonnee. Het is niet uit te leggen dat je 40 jaar werkt en pensioen opbouwt en dat je steeds minder krijgt, terwijl dit vermogen toeneemt. Desondanks proberen we het ABP-bestuur op alle denkbare manieren te bewegen om initiatief te nemen, zodat we in het nieuwe pensioencontract wel kunnen gaan indexeren.

Wat beschouw je als de belangrijkste resultaten die het VO in die tijd heeft bereikt?

We hebben zowel formeel als informeel diverse resultaten voor onze leden weten te behalen. Hierbij kun je denken aan de samenvallende diensttijd, de netto-bruto-compensatie bij nabetaling, de zogeheten Bewijs van leven-procedure, het al dan niet toepassen van loonheffingskortingen, de wet verevening pensioenrechten bij scheidingen (WPS, red.) in het buitenland en zaken rond AOW-compensaties. Vooral in de communicatie richting de deelnemers is veel verbeterd. We mochten als VO meepraten over het strategisch communicatieplan van ABP en

over de aanpassingen van het reglement en de statuten, omdat het pensioenfonds een nieuwe bestuursvorm kreeg.

Hoe vind je dat het VO nu in het algemeen functioneert?

Als ik kijk naar onze eigen ACOP FNV-fractie, dan functioneren we als VO in het algemeen goed. We overleggen vaak, brengen belangrijke pensioenpunten in en zijn prima vertegenwoordigd in de diverse commissies. Zelf zit ik als secretaris in de commissie Communicatie en hiermee hebben we best veel kunnen bereiken. Met deze commissie proberen we ervoor te zorgen dat onze leden formeel en informeel goed worden geïnformeerd. Als er dingen misgaan, proberen we deze problemen op te lossen. Verder maak ik deel uit van de pensioengeleding die regelmatig informeel overlegt met het ABP-bestuur. Samen wordt bekeken op welke terreinen we iets kunnen bereiken en wat er leeft onder de gepensioneerden.

Met gevoel kijk je vooruit naar de VO-verkiezingen?

Verkiezingen zijn altijd lastig te voorspellen. Als alle gepensioneerde leden van de MARVER en de AFMP gaan stemmen, en dan bij voorkeur op mij, dan kan ik de kiesdrempel halen. Helaas zijn er meerdere partijen die de gepensioneerden willen vertegenwoordigen, maar zonder fractie is dat erg moeilijk. Je kunt jezelf als individu op één dag immers niet over meerdere commissievergaderingen ‘verdelen’. Als ik opnieuw word gekozen, ga ik me opnieuw volledig inzetten voor onze gepensioneerde collega's. Mijn motto bij

mijn nieuwe kandidatuur is ‘Er moet duurzaam en verantwoord geïndexeerd gaan worden’. Ik heb inmiddels een aardig netwerk opgebouwd en weet waar ik moet zijn. Ook zal ik me opnieuw beschikbaar stellen voor de commissie Communicatie.

Wat zijn jouw prioriteiten als je opnieuw wordt gekozen?

Voor de komende jaren staat het nieuwe pensioencontract op het programma. Daarom wil ik er op gaan letten dat de pensioenrechten en de nog te ontvangen pensioenrechten met 20% na-indexatie goed worden ingezet. Ook wil ik volop aandacht besteden aan belangrijke zaken, zoals een evenwichtige belangenbehartiging, het ‘invaren’ van oude rechten, een goede indexatie en beleidsdekkingsgraad en een nieuwe vorm van rekenrente. Samen vormen deze zaken een megaklus, waarvoor ik me samen met de MARVER en de AFMP met hart en ziel wil inzetten.

Waarin schuilt jouw meerwaarde als (mogelijk) VO-lid?

Als ik me in een pensioenonderwerp vastbijt, laat ik niet los voordat ik een gepensioneerde deelnemer een antwoord kan geven. En Nee kan dan ook een antwoord zijn. Ik ben een zeer betrokken persoon en probeer me altijd te verplaatsen in de deelnemer die een probleem aankaart.

Wat kun je betekenen bij het VO?

Als je je wilt inzetten voor (oud-)collega's en de motivatie hebt om daarvoor tijd vrij te maken, kun je ondanks het nauwe pensioenregelkorset belangrijke zaken realiseren.

JEROEN MAAT (51)

'PENSIOENEN ZIJN DE DUURSTE ARBEIDS- VOORWAARDE VAN DEFENSIE'

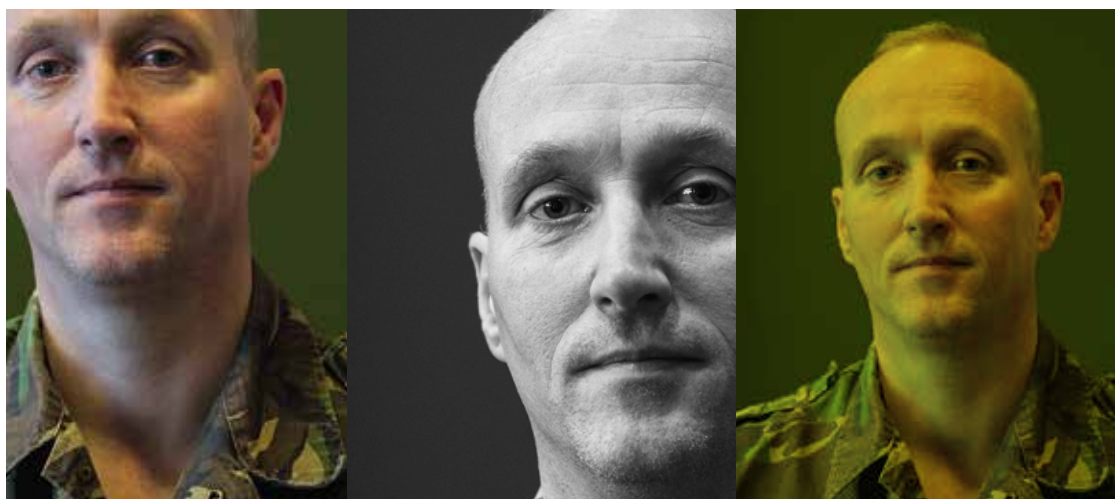
De 51-jarige Jeroen Maat heeft tijdens zijn in 1996 gestarte militaire loopbaan veel pensioen kennis opgebouwd en kan bogen op ruime ervaring bij het VO. Zo werd hij via de AFMP in 2012 gevraagd voor de toenmalige deelnemersraad van ABP en was hij van 2014 t/m 2018 al eerder actief voor het VO. "Ik geloof oprecht in de meerwaarde van medezeggenschap en in solidariteit binnen ons gezonde pensioenfonds van onderwijs en overheid," benadrukt Jeroen.

Wat is jouw (werk-)achtergrond?

Ik ben sinds 1996 beroepsmilitair en opgeleid als administrateur. Ik heb me sindsdien vooral bezig gehouden met personeelsaspecten en dus ook met het thema pensioenen. Ruim twintig jaar was ik actief in diverse bestuurlijke functies en in de medezeggenschap, zowel binnen als buiten Defensie. Nu ben ik werkzaam als medewerker Mat & Imat Voorlichting bij Bureau Dienstverlating, gespecialiseerd in het voeren van gesprekken en het voorlichten van mannen en vrouwen die niet meer hoeven te werken. In deze voorlichtingen komen onder meer de ins & outs van hun pensioen uitgebreid aan bod.

Vanaf wanneer ben je je gaan specialiseren in het thema 'pensioenen'?

In 2006 hadden we op het werk diverse oudere collega's binnen de gelederen, die

allerlei vragen over hun pensioen begonnen te stellen. Collega's die vlak voor hun FLO zaten, wilden bijvoorbeeld weten hoe hun pensioen er voorstond. In die tijd ben ik me in pensioenen gaan verdiepen om deze collega's antwoorden te kunnen geven. Zo heb ik pensioenen steeds meer leren kennen als een complex, maar zeer dynamisch onderwerp. Ik verdiepte me bijvoorbeeld in de pensioenwet en -regelgeving en begon deze materie steeds interessanter te vinden.

Wat beschouw je als het belangrijkste resultaat dat je eerder bij het VO hebt bereikt?

Toen ik de laatste keer bij het VO actief was, zaten we midden in de transitie van de eindloonregeling naar de middelloonregeling voor militairen. Deze transitie kwam in een stroomversnelling om een infarct van het systeem te voorkomen. De reden van een eindloonberekening is met 20.000 rekenstappen veel complexer dan een berekening van de middelloonregeling van 5.000 stappen. Dit leverde onevenredig veel en complex rekenwerk op voor de werkorganisatie van het pensioenfonds. ABP wilde deze transitie dus snel afwickelen en de statuten wijzigen om de transitie te bespoedigen. Als VO hebben we toen 'met de vuist op tafel geslagen' en het voorstel door stemming afgekeurd. Uiteindelijk is de geplande statutenverandering niet doorgegaan. Hierdoor is de druk op de onderhandelingstafel blijven liggen en heeft dit een positieve invloed gehad op een goed arbeidsvoorwaardenakkoord voor defensiepersoneel in 2018.

Wat is je belangrijkste motivatie om je weer kandidaat te stellen?

Ik heb mij als pensioenspecialist weer kandidaat gesteld, omdat pensioen de

duurste arbeidsvoorwaarde van Defensie is. Ik geloof oprecht in de meerwaarde van medezeggenschap en in solidariteit binnen ons gezonde pensioenfonds van onderwijs en overheid. Mijn belangrijkste streven is om deze oudedagvoorziening in goede staat te houden en waar mogelijk te verbeteren. Voor een acceptabele oudedagsvoorziening voor iedereen moet geld niet alleen worden opgepot, maar dienen de pensioenen ook te worden geïndexeerd. Ik ben een fervent voorstander van een soeverein pensioenfonds zonder onnodige externe beïnvloeding, dat met alle generaties rekening houdt. Mijn ambitie als VO-lid is om de eindeloze, steeds complexere pensioenmaterie weer glashelder, rechtvaardig en uitvoerbaar te maken.

Met welk gevoel kijk je vooruit naar de komende VO-verkiezingen?

Ik vind het eerlijk gezegd een noodzakelijk kwaad om me weer in het 'politieke spel' van deze verkiezingen te begeven. Ik stel me opnieuw kandidaat, omdat het mij altijd gaat om de deelnemers en om een optimale behartiging van hun pensioenbelangen. ABP en het VO zijn relevante spelers in het complexe en voortdurend veranderende pensioenlandschap en hieraan wil ik graag weer mijn steentje bijdragen.

Waarin schuilt jouw meerwaarde als (mogelijk) VO-lid?

Mijn meerwaarde is mijn netwerk en dat ik door mijn werkervaring in staat ben om pensioenregels en -getallen te vertalen naar de praktijk van deelnemers. Ik maak bijna dagelijks pensioenberekeningen en kan dus door praktische ervaring inhoudelijk bijdragen aan een evenwichtig VO.

WAT DOET HET VERANTWOORDINGS-ORGAAN ABP ALLEMAAL?

De 48 leden van het Verantwoordingsorgaan ABP vertegenwoordigen de 2,9 miljoen werknemers, werkgevers en gepensioneerden van het pensioenfonds. Zij adviseren het bestuur over het pensioenbeleid en de gevolgen hiervan voor deelnemers. Gevraagd en ongevraagd worden adviezen gegeven over de hoogte van de pensioenpremie en –indexaties, de regels voor beleggen en de manier van communiceren. Niet alleen geeft het VO vooraf adviezen, ook achteraf oordeelt het of het ABP-bestuur naar behoren handelde.

Het VO bestaat uit vertegenwoordigers van respectievelijk deelnemers, gepensioneerden en werkgevers. Gepensioneerden bij ABP konden zich tot 28 januari van dit jaar verkiesbaar stellen voor een zetel namens de gepensioneerden en deelnemers konden zich verkiesbaar stellen voor een zetel namens de ABP-deelnemers.

Diverse fracties, die allemaal werken vanuit hun eigen visie en ambitie, vormen samen het VO. Naast onze eigen ACOP FNV-fractie zijn dat de Lijst voor Onafhankelijk Pensioentoezicht (LvOP), CNV CCOOP, CMHF/AC/FOG-ABP/NBP, ANBO en de Werkgeversfractie. De getalsverhouding van het aantal zetels in het VO is gelijk aan de verhouding tussen deze groepen in het volledige pensioenfonds.

HOE VERLOPEN DE VO-VERKIEZINGEN?

Je vraagt je ongetwijfeld af wat er al is gebeurd in de aanloop naar de VO-verkiezingen en wat er nog allemaal op de rol staat de komende tijd voordat de 32 vacante zetels opnieuw zijn ingevuld. Medio februari zijn via [ABP.nl/verkiezingen](https://www.abp.nl/verkiezingen) de definitief doorgegeven kandidatenlijsten voor het VO bekendgemaakt. De kiescommissie van pensioenfonds ABP stelde toen alle kandidaten en de kandidatenlijsten vast. Je ontving afgelopen maand een oproep van ABP om als deelnemer of gepensioneerde jouw stem uit te brengen tijdens de VO-verkiezingen die plaatsvinden van 4 t/m 25 april. Je kunt dan online of via de telefoon stemmen. Als werkende stem je op één van de kandidaten namens de deelnemers en als gepensioneerde op één van de kandidaten namens de gepensioneerden. Kort voor de startdatum van de verkiezingen ontvang je via e-mail of per post meer informatie over het stemmen. Inmiddels heeft ABP op zijn website zowel een aparte pagina gepubliceerd waarop de kandidaten zich presenteren die de deelnemers vertegenwoordigen als een pagina met een presentatie van de kandidaten namens de gepensioneerden. Uiteindelijk worden rond 9 mei de uitslagen van de verkiezingen bekendgemaakt. Dan hoor je welke kandidaten de meest stemmen hebben gekregen en deel gaan uitmaken van het VO. De gekozen nieuwe leden beginnen op 1 juli 2022 aan hun zittingstermijn van vier jaar.

ARJAN ROOS (44)

‘IK KAN BINNEN HET VO EEN ECHT DEFENSIEGELUID LATEN HOREN’

Als ervaren burgermedewerker bij Defensie stelt de 44-jarige Arjan Roos zich voor het eerst verkiesbaar voor het VO ABP. Hij denkt als lid van het VO een duidelijke meerwaarde te kunnen bieden namens de deelnemers aan het pensioenfonds. “Ik wil me vastbijten in onderwerpen die raken aan de persoonlijke belangen van de deelnemers en die een belangrijke bijdrage leveren aan grote maatschappelijke opgaven,” klinkt het gemotiveerd uit zijn mond.

Wat is jouw (werk)achtergrond?

Ik ben vanaf 2004 werkzaam bij Defensie. Tot 2010 was ik beroeps militair bij de Landmacht, daarna werd ik burgermedewerker en ik ben vanaf 2014 reserveofficier. Gedurende mijn loopbaan heb ik op diverse functies binnen Defensie veel ervaring opgedaan. In de loop der jaren verlegde mijn focus zich steeds meer van de uitvoering naar strategie. Sinds 1 maart 2015 ben ik adviseur Veiligheid en Omgeving van DOSCO. Dit werk staat in het teken van het creëren van een veilige en gezonde werkomgeving voor defensiemedewerkers. Sinds enkele maanden ben ik namens Defensie secretaris van een groot interdepartementaal huisvestingsproject. Buiten mijn werk ben ik als bestuurder volop actief in het lokale verenigingsleven en draag ik mijn steentje bij aan projecten op de basisschool van mijn kinderen.

Wat is jouw belangrijkste motivatie om je kandidaat te stellen voor het VO?

Ik vind het belangrijk dat zowel gepensioneerden als toekomstig gepensioneerden erop kunnen vertrouwen dat de inleg in het pensioenfonds zo wordt gebruikt dat er voor beide groepen een fatsoenlijk pensioen is. Dit belang moet het ABP-bestuur bij alle besluiten voor ogen hebben. Daarom moet ABP behoorlijk worden beheerd en dient de inleg alleen ten goede te komen aan de pensioenen. Door verantwoord te beleggen, kan ABP niet alleen zorgen voor een goed pensioen voor alle generaties. Het kan ook een grote rol spelen in het oplossen van grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie en de woningmarkt. Als één van grootste pensioenfondsen van Nederland heeft ABP een groot financieel volume in kas en dat biedt slagkracht op laatstgenoemd terrein. Door vanuit het VO het ABP-bestuur te adviseren over het te voeren beleid en streng te controleren op te nemen besluiten zie ik volop kansen om richting te geven aan het pensioenfonds. Uiteindelijk beïnvloedt ABP het leven van uiteenlopende individuen: gepensioneerden, werkenden en iedereen op wie de investeringskeuzen van het pensioenfonds impact heeft. De kans om de belangen van talloze mensen – en die van defensiemedewerkers in het bijzonder – te kunnen behartigen motiveert mij om me kandidaat te stellen voor het VO.

Waarin schuilt jouw meerwaarde als (mogelijk) VO-lid?

Ik ben een bestuurskundige met een goed ontwikkeld gevoel voor de menselijke maat. Ik kijk met een brede blik naar de maatschappij en organisaties, maar houd altijd oog voor de belangen van de verschillende groepen mensen hierbinnen. Hierdoor zie ik hoe divers de belangen van en rondom ABP zijn. Indien nodig kan ik snel tot de kern van complexe vraagstukken komen. Als lid van het VO is het mijn streven de belangen van deelnemers zo goed mogelijk te behartigen. Door mijn jarenlange werk binnen de defensieorganisatie kan ik daarbij een echt defensiegeluid laten horen.

Met gevoel kijk je vooruit naar de komende VO-verkiezingen?

Ik schat mijn kansen om tot lid te worden gekozen in elk geval niet slechter of beter in dan mijn medekandidaten namens de ACOP FNV-fractie. Als relatief jong persoon met een moderne kijk op de wereld denk ik zeker een goede kans te maken.

Welke affiniteit heb je met het thema pensioenen?

Ik lees regelmatig nieuwsberichten over pensioenen en houd de meest actuele communicatie van ABP bij. Vaak gaan de berichten in de media over het al dan niet indexeren van pensioenen en over dreigende pensioenkortingen. Dergelijke berichten

raken mij persoonlijk, omdat het bij pensioenen gaat om het bezit en inkomen van mensen en dus om hun bestaanszekerheid.

Welke specifieke kennis kun je inbrengen in het VO?

Mijn expertise ligt op het terrein van bestuurs- en organisatiewetenschap en integrale veiligheid. Dankzij deze expertise denk ik van meerwaarde te kunnen zijn binnen de commissies Algemeen, Communicatie en Beleggingen. Mijn mogelijke bijdrage aan de communicatie bij ABP is erop gericht dat alle gepensioneerden en actieve deelnemers zich gehoord en betrokken voelen. Wat beleggingen betreft wil ik er op toezien dat deze niet alleen een goed rendement opleveren, maar ook bijdragen aan het oplossen van een maatschappelijk probleem.

Hoe denk je je rol binnen het VO te gaan invullen?

Als ik als lid gekozen word, laat ik alles eerst even op me afkomen. Omdat het lastig is om een organisatie van buitenaf te beoordelen, wil ik in de praktijk ondervinden hoe alles reilt en zeilt binnen het VO en ABP. Je leert een organisatie namelijk pas echt kennen als je er daadwerkelijk onderdeel van uitmaakt. Daarna wil ik me gaan vastbijten in pensioenonderwerpen die echt raken aan de persoonlijke belangen van deelnemers en die een belangrijke bijdrage leveren aan grote maatschappelijke opgaven. ←

IN MEMORIAM

 Op 14 augustus 2021 overleed na een zeer lange periode van ziek zijn te Breda mevrouw **Suzan Stadhouders – Bink**, weduwe van Willem Stadhouders. Willem was destijds bij velen bekend als chauffeur van de C-1e Divisie KMar. Suzan werd 73 jaar. Toen Suzan kort voor de FLO-datum van Willem ziek werd, sloeg het noodlot enkele jaren later keihard toe en werd zij weduwe. Jarenlang was zij onder behandeling in het Erasmus Medisch Centrum te Rotterdam. Operatief ingrijpen veroorzaakte destijds dat onder andere haar spraakvermogen werd aangetast. Het verdient respect hoe zij haar ziek zijn al die jaren heeft gedragen, nooit klagend. Zij was een sterke vrouw die ondanks haar handicap veel heeft betekend voor velen. Zij was altijd geïnteresseerd in het wel en wee van de vele bekenden binnen het Wapen, ofschoon ze zelf niet meer kon deelnemen aan de regionale bijeenkomsten van de oud-collega's. Tot het laatst is zij zelfstandig blijven wonen tot het niet meer ging. Daarna werd zij verzorgd in het Hospice Breda Grieglaan alwaar zij overleed. Op 20 augustus vond de afscheidsdienst plaats in aula Brabant van crematorium Zuijlen te Breda. Namens het FSZ is haar de laatste eer bewezen en werd een bloemengroet verzorgd. Wij wensen de kinderen en kleinkinderen veel sterkte met dit verlies.

Correspondentieadres:
Beiaard 126
 4876 CN Etten-Leur

De publicatie van de eerste In memoriam is abusievelijk niet gepubliceerd in de voorgaande editie van Interventie, waarvoor onze excuses aan de familie en de lezers.

 Na een korte periode van lichamelijk ongemak, is op 10 december 2021 te Waalre overleden de heer **Piet Heijmans**. Hij bereikte de respectabele leeftijd van 90 jaar. Piet was in 1980 de 1e brigadecommandant van de nieuwe KMar-Brigade Eindhoven. Door opheffing van de Brigades Tuinstraat en Welschap in Eindhoven was er plaats voor een nieuwe brigade met een afdeling APD, grensbewaking voor de vliegbasis Eindhoven en waar ook de motorpoule was ondergebracht. Alles bij elkaar was het een bedrijvige brigade, waar qua werk altijd wel wat te doen was onder leiding van de Aoo Piet Heijmans. Piet was een brigadecommandant die voor zijn mensen stond, maar ook eiste dat er goed gewerkt werd en ook prima werk werd afgeleverd voor onder andere Justitie. Na zijn FLO kon hij niet stilzitten en heeft nog een tijd gewerkt bij de DAF als planner voor het vervoer van werknemers van het bedrijf. Later was hij ook actief voor de KBO in Waalre en voor andere verenigingen die een beroep op hem deden. Vorig jaar werd Piet opgenomen in het ziekenhuis in verband met corona en het herstel in een verpleegafdeling duurde geruime tijd. Later

thuis leverde hij langzaam maar zeker in op zijn gezondheid. De crematie heeft op 17 december 2021 in besloten kring plaatsgevonden.

Correspondentieadres:
De Molendreef 3
 5581 TL Waalre

 Zondagavond 12 december 2021 bereikte ons het droevige bericht dat **Ger van Malsen** in de late namiddag in het Ziekenhuis te Roermond was overleden. Hij werd 68 jaar. Ger werd op 18 juli 1953 in Weert geboren. Zijn vader was beroepsmilitair en daarom moest hij met zijn gezin vaker verhuizen. Het gezin telde 5 kinderen, van wie Ger de middelste was. Ger groeide op in Roermond en na de lagere school bezocht hij de Landbouwschool in Heythuysen. Al gauw wist hij dat hij deze school niet zou afmaken. Hij droomde van een carrière als militair. Zijn droom maakte hij waar, toen hij werd aangenomen bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Een mooi en afwisselend beroep. Ger draaide met plezier zijn diensten en heeft er mooie jaren gekend tot aan zijn pensioendatum. Hij werkte onder andere op de Brigades Brunssum, Heerlen en HQ Afcnt. In zijn jeugd jaren ging Ger graag met zijn vrienden op stap; vele cafés in de omgeving werden bezocht. Op een avond ontmoette hij in een café in Herkenbosch Corrie, zijn latere echtgenote. Ze hadden direct

een klik en het was van begin aan overduidelijk dat zij bij elkaar hoorden. Gekscherend gebruikte Ger de uitdrukking 'Zwaan, kleef aan!' Op 21-jarige leeftijd trouwde Ger met Corrie, waarna het paar zich vestigde in Brunssum. Daar werd zoon Ron geboren. Het verlangen terug te keren naar hun roots, werd steeds groter en uiteindelijk verhuisden ze naar een eigen woning in Herkenbosch, waar het gezin nog steeds woont. Hier kwam dochter Ellen ter wereld. Door Ron en Ellen werden Ger en Corrie de trotse opa en oma van 4 kleinkinderen. Met grote regelmaat verbleven de kleintjes in huize Van Malsen. Ger en Corrie genoten met volle teugen, er was weer leven in de brouwerij. Ger was ook een echte natuurliefhebber. Met vissen als hobby was hij vaak aan het water te vinden. Daar kon hij rustig van de natuur genieten en zijn gedachten even opzij zetten. Als marechaussee was Ger veel van huis. Thuis wist hij zich goed verzorgd door Corrie in hun Herkenbosch. Ger bood zijn kinderen in dit dorp een vast plekje, hij had een afkeer van verhuizen. Na zijn afscheid bij de Koninklijke Marechaussee kreeg Ger méér vrije tijd. Vaak stapte hij 's morgens in de auto om bij de kinderen langs te gaan, om even te kijken of daar alles in orde was. Op de terugweg stopte hij geregeld om hier en daar een praatje te maken. Bij mooi weer was Ger in de tuin te vinden en bestudeerde hij elk vogeltje dat er neer-

streek. Kende hij de vogelsoort niet bij naam, dan zocht hij die wel op. Na de lunch knapte hij een uiltje en daarna ging de tv aan. Steevast zette hij de zender National Geographic op om te genieten van de natuuruitzendingen. Ook deed hij met Corrie de boodschappen en geregeld pikte hij dan een frietje en frikandel speciaal. Helaas liet zijn gezondheid het de laatste jaren afweten. Zijn thuis werd nagenoeg zijn vaste stek. Ger verheugde zich op bezoek, want dat bracht hem wat afleiding en er konden weer eens oude herinneringen worden opgehaald. Hun huis stond altijd open voor iedereen. Als het bezoek wegging, hoorde je hem zeggen: 'Doot veurzichtig!' Als het niet goed ging met Ger en Corrie hem moest helpen, klonk weer uit zijn mond: 'Zwaan, kleef aan!' Door zijn ziekte werd Ger medio november in het ziekenhuis te Roermond opgenomen. Hij maakte een moeilijke tijd door. Helaas zou blijken dat er geen herstel of terugkomst naar huis mogelijk was en op 12 december is Ger rustig ingeslapen. Op 17 december 2021 vond de afscheidsdienst in besloten kring plaats in Crematorium Tussen de Bergen te Roermond. Op zijn kist pronkten 68 rode rozen, relaterend aan de 68 jaar die Ger op deze aarde mocht beleven. De kleinkinderen staken een kaarsje aan en er werd geluisterd naar de liedjes Sailing Home en Raise me up. Namens de MARVER en het FSZ waren Jean en Toos van Erp, alsmede Jacques en Fien Cabollet met een mooi bloemstuk aanwezig

om Ger de laatste eer te bewijzen. Wij wensen Corrie, Ron, Ellen, Elise, David en de kleinkinderen Julie, Quinny, Nigel en Zoe heel veel sterkte en hopen dat zij samen kracht en steun bij elkaar zullen vinden.
*Correspondentieadres:
 Mevr van Malssen-Lamers
 Joseph Postmesstraat 3
 6075 CV Herkenbosch*

 Op 17 december 2021 vernamen wij dat **Louise Raven-Hamers** in het ziekenhuis van Roermond was overleden. Zij was de echtgenote van Pierre Raven, van wie wij op 19 maart j.l. plotseling afscheid moesten nemen. Louise werd op 11 maart 1943 geboren in Geleen. Zij werd 78 jaar oud. Met Pierre kreeg zij drie kinderen, Patricia, Roger en Marco, die hen weer zeven kleinkinderen schonken. Louise en Pierre woonden in Maria Hoop. Daar sloot Louise zich aan bij de Vrouwenbeweging en zo leerde zij veel mensen uit het dorp kennen. Ook zat ze graag achter de naaimachine. De kinderen konden met verstelwerk altijd bij haar terecht. De laatste jaren besteedde zij geregeld tijd aan boetseren en kleien. Verschillende mooie kunstwerkjes prijkten er in haar woning. Louise was een rustige vrouw met een hart van goud. Pierre voerde meestal het hoogste woord en zij hield zich op de achtergrond, wel belangstellend luisterend naar de gevoerde gesprekken. Zij greep in als er iets onterecht

werd gezegd of als iemand onrecht werd aangedaan. Zij was zeer gastvrij. Nauwlettend hield zij alles in de gaten. Haar familie en gasten kwamen nooit op een droogje te zitten en altijd stond er wel iets te eten klaar. Graag stond zij hiervoor urenlang in de keuken om een lekkere vla te bakken of een maaltijd te bereiden. In vroegere jaren trokken zij en Pierre er met de kinderen en kleinkinderen vaak op uit. Louise met een tas vol versnaperingen om hun kroost steeds weer te kunnen verwennen. Zij genoot hiervan op haar manier. Op de vele foto's die Pierre maakte en die getoond werden tijdens de crematie zien we haar als oppasoma samen met

de kinderen in de speeltuin en het zwembad, maar ook met zijn allen genietend van een etentje buiten de deur. Enkele jaren geleden belandde zij in het ziekenhuis en werd er een teen afgezet. Het lopen ging daarna wat moeilijker. Ze kreeg schoenen aangemeten, maar daarbij ging er veel verkeer. Louise bleef Louise en zij liet zich niet uit het veld slaan. Op den duur ging het weer stukken beter. Na het plotselinge overlijden van Pierre, wat een groot gemis was na al die liefdevolle jaren samen, hield ze zich sterk en greep ze zich vast aan de gedachte 'Wat een ander kan, dat kan ik ook'. Bijgestaan door haar gezin kon ze het leven weer aan. Patricia haalde elke week de bood-

schappen, ze belden dagelijks met elkaar. Marco, John, Patricia en de kleinkinderen verrichtten hand- en spandiensten. Louise genoot van hun aanwezigheid. Toen we haar in december een bezoekje wilden brengen, hoorden we dat Louise al verschillende weken in het ziekenhuis lag met een verwaarloosde dubbele longontsteking. Bij haar opname en na enkele onderzoeken zei ze nog: "Ik wil blijven leven. Ook al zit ik voortaan in een rolstoel, mijn man is dit jaar overleden en ik wil blijven voor mijn familie." Helaas ging het niet goed met haar en werd ze in coma gebracht. In haar laatste week heeft ze nog één dag op eigen kracht kunnen leven, maar daarna ging ze hij snel achteruit. Op 16 december moest de familie haar laten gaan. In het crematorium te Geleen werd op maandag 27 december 2021 de crematiedienst gehouden. Met een mooie dienst met toespraken door John en de kleinkinderen en met muziek van Demi en Dion werd haar de laatste eer bewezen. De kleinkinderen hadden haar kist beschilderd met bloemen en voorzien van allerlei lieve woorden. Ook zagen we op de kist een kleine en grote witte zwaan staan, gemaakt door Louise. Met een mooi wit bloemstuk met blauw lint waren namens de Marechausseevereniging en het FSZ Jean en Toos van Erp en Jacques en Fien Cabollet aanwezig om afscheid te nemen van Louise Raven-Hamers. Wij wensen de kinderen Patricia, Marco, Roger, John, Patricia en Jacqueline, alsmede de kleinkinderen Demi, Dion en Eva, Lisa,

Sanne, Joris en Arjan heel veel sterkte. Wij hopen dat ze veel troost mogen vinden in de vele mooie herinneringen, die Louise en Pierre voor hen hebben achtergelaten. Ook wij danken Pierre en Louise voor de vele jaren die zij als vrijwilliger aan het FSZ hebben besteed.
*Correspondentieadres:
Kinderen (Marco) Raven
Renatusstraat 11
6444XE Brunssum*

 Op 6 januari 2022 is op 81-jarige leeftijd overleden kapitein bd **Jan Cooijmans**. Jan heeft een lange tijd gewerkt op de Brigade Terneuzen. Hierna werkte hij enkele jaren in SHAPE, vervolgens was hij tot zijn FLO in Duitsland werkzaam. Namens de Marechausseevereniging is een rouwboeket verzorgd. De uitvaart is in besloten kring gehouden. Wij wensen Irene en de kinderen veel sterkte met het verlies van Jan.
*Correspondentieadres:
Milockstraat 41
4561 GZ Hulst*

 Op 23 januari 2022 overleed op 70 jarige leeftijd 's-Heerenberg Aoo b.d. **Wim Peters**. In zijn werkzame leven zat Wim niet stil en zocht hij steeds weer naar nieuwe uitdagingen. Dat blijkt wel uit de vele werkplekken die hij heeft gehad. Zo was hij werkzaam bij de parate marechaussee in Schaarsbergen, Brigade Zevenaer en CRKMAR in Den

Haag. Ook heeft hij veel in het buitenland gezworven: samen met zijn gezin twee periodes op Curaçao, in Italië samen met zijn echtgenote, in Duitsland en als laatste CAM-functionaris bij de Staf van het District GOF. Na zijn pensionering besteedde hij veel aandacht aan zijn kinderen en kleinkinderen. Ook voor zijn hobby's, onder andere motorrijden, had hij nu tijd genoeg. Helaas kreeg Wim slokdarmkanker. Vorig jaar leek de ziekte redelijk onder controle en kon hij zelfs nog een paar weken naar Curaçao waar zijn dochter met haar man en kinderen woont. Na terugkomst kreeg hij het slechte bericht dat de ziekte niet was afgenomen, maar eerder was toegenomen. Al snel kreeg hij te horen dat men niets meer voor hem kon doen. Ondanks dit verschrikkelijke bericht, bleef hij positief. Op 29 januari hebben familie en vrienden in besloten kring afscheid van Wim genomen. In plaats van bloemen wilde de familie graag een gift voor de Maag Lever Darm stichting. Namens het Fonds Sociale Zorg is een passend bedrag overgemaakt. Wij wensen Magda en overige familie en vrienden veel sterkte om dit verlies te verwerken.

 Op 26 januari 2022 is op 73-jarige leeftijd te Terborg overleden Aoo bd **Joop Protzman**. Joop was mede door zijn vele verplaatsingen geen onbekende binnen het Wapen. Met name

de werkzaamheden op het Verkeersbureau te Stroe kwamen altijd ter sprake. Maar ook over het brigadeleven in onder meer Terneuzen en zijn uitzendingen kon hij urenlang praten. Zijn laatste standplaats was Apeldoorn bij het District KMar GOF. Vorig jaar werd hij geplaagd door een aantal voorvallen op het gebied van zijn evenwicht, waarna hij in de medische molen terecht kwam. Na vele onderzoeken werd vastgesteld dat hij een tumor in zijn hersenen had. Nader onderzoek wees uit dat een operatie niet meer mogelijk was. Hij leerde, hoe moeilijk het ook was, met dit gegeven om te gaan zonder daarbij zijn interesse in zijn omgeving te verliezen. Alleen wonen kon niet meer en dus verhuisde hij naar Verpleeghuis Azore in Terborg. Op 2 februari 2022 is afscheid van hem genomen tijdens een druk bezochte afscheidsdienst, waarbij ook verschillende oud-collega's aanwezig waren. Zijn beide zonen hebben tijdens hun toespraken aangegeven wat hun vader voor hen en de kleinkinderen heeft betekend. Het gemis van vader en opa is groot. Na deze dienst is Joop naar zijn laatste rustplaats op natuurbegraafplaats Heidepol te Arnhem gebracht. Op verzoek van Joop is namens het Fonds Sociale Zorg een geldbedrag overgemaakt aan Hulp voor Helden, ten bate van Project Veteranenhond. Wij wensen zijn kinderen en overige familie heel veel sterkte bij het verwerken van dit verlies. ←

122^E ALGEMENE VERGADERING MARVER OP 29 JUNI 2022

↙ Het hoofdbestuur van de Marechassevereniging brengt ter algemene kennis van de leden dat op woensdag 29 juni 2022 de 122e Algemene Vergadering (AV) wordt gehouden in Kasteel Montfoort, Kasteelplein 1, 3417 JG in Montfoort. De inloop is vanaf 12.30 uur, beginnende met een lunch. De vergadering vangt aan om 14.00 uur en wordt om 16.00 uur afgesloten.

In deze AV worden de leden vertegenwoordigd op de wijze als omschreven in artikel 13, lid 3, in relatie tot artikel 20, lid 1 van de statuten van de vereniging. Alleen afgevaardigden hebben stemrecht. Leden kunnen zich aanmelden als afgevaardigde voor deze AV bij de secretaris van de fractie/kring waartoe zij behoren.

Voor MARVER-leden

De AV is alleen toegankelijk voor leden van de Marechassevereniging. Bezoekende leden – niet zijnde afgevaardigden – zijn van harte welkom. Zij dienen zich schriftelijk aan te melden via e-mail: lblancydavidson@fnvveiligheid.nl. De kosten voor de reis van de bezoekende leden komen niet voor rekening van de vereniging. Bij de rondvraag heeft ieder lid van de vereniging – met in achtneming van het reglement van orde – het recht het woord te voeren.

Vergaderstukken

De vergaderstukken zijn vanaf 1 juni 2022 beschikbaar voor de fracties/kringen en kunnen vanaf deze datum door de overige leden worden opgevraagd bij het secretariaat van de vereniging.

Voorstellen

Voorstellen voor de agenda van deze Algemene Vergadering moeten vóór 1 juni 2022 worden ingediend bij het hoofdbestuur. Vragen over het beleid van het hoofdbestuur dienen – bij voorkeur – ook voor die datum schriftelijk te worden gesteld aan dit bestuur om zo een zorgvuldige beantwoording mogelijk te maken.

KOMENDE TIJD WEER DIVERSE NAD-BIJEENKOMSTEN IN HET LAND

Deze maand en in mei heeft de MARVER weer regiobijeenkomsten door het hele land gepland voor onze niet actief dienende leden. Gelukkig gaan deze allemaal in fysieke vorm door, nadat deze eerder lange tijd niet konden worden georganiseerd vanwege het coronavirus. De uitnodigingen worden circa 6 tot 7 weken voor de bijeenkomsten verstuurd. Dit gebeurt via e-mail als jouw e-mailadres bij ons bekend is of anders per post. Bij de uitnodiging voegen we ook een agenda. Om een NAD-bijeenkomst bij te wonen, dien je je vooraf aan te melden. Hoe je dit kunt doen, lees je in de uitnodiging.

NAD-GROEP	DATUM	AANVANG	LOCATIE	ADRES	PLAATS
De Kempen	5 april	13.30 uur	Korfbalvereniging DSC	Vijfkamplaan 1/3	Eindhoven
Rijk van Nijmegen	7 april	13.30 uur	Wijkcentrum Dukenburg	Meijhorst 7039	Nijmegen
Utrecht e.o. & 't Gooi	8 april	10.00 uur	FNV-gebouw	Hertogswetering 159	Utrecht
De Baronie & Rijen	8 april	13.30 uur	Sociaal Cultureel Centrum 't Kraaienest	Tweeschaar 12	Breda
Veluwe	12 april	13.30 uur	de Velder	Munnikenhof 17	Ede
Seedorf	12 mei	11.00 uur	Gasthof Zur Linde	Wallweg 2	Zeven-Brauel
Blomberg	13 mei	11.00 uur	Café Bei Heini	Neue Torstrasse 38	Blomberg

MARVER-belastingervice 2022:

AANGIFTE 2021

Als MARVER-lid kun je sinds 15 februari 2022 via de website www.afspraakmakenfnv.nl een afspraak maken om je belastingaangifte te laten verzorgen door een van de 4000 vrijwilligers van de FNV-belastingervice. Zoek hiervoor een invullocatie bij jou in de buurt en klik op het blauwe icoon 'afspraak maken'.

Wil je telefonisch een afspraak maken via het FNV-contactcenter (088-3680368)? Geef dan tijdens het telefoongesprek aan dat je lid van de MARVER bent. Het kan zijn dat je lidnummer dan wordt gecontroleerd. Heb je hulp nodig bij het aanmelden op een locatie bij jou in de buurt of bij het aanvragen van een machtigingscode? Dan kun je terecht bij Bert Weeren van de MARVER-commissie Belasting via e-mail of telefoon: 06 53526079 / 085-9023967.

Machtigingscode

Heb je het afgelopen jaar gebruik gemaakt van onze belastingervice? Dan krijg je van

de Belastingdienst automatisch de machtigingscode voor de aangifte over 2021. MARVER-leden die dit jaar voor het eerst onze belastingservice inschakelen, moeten een machtigingscode aanvragen bij de Belastingdienst. Als je een afspraak maakt voor een overleden partner, moet je indien mogelijk ook voor de overledene een machtigingscode aanvragen.

Je kunt op twee manieren een machtigingscode aanvragen:

- Als je een DigiD-code hebt, log je in op DigiD en via 'machtigingen' kun je dan een machtigingscode opvragen. De code is direct beschikbaar.
- Je kunt op werkdagen van 8.00 tot 22.00 uur bellen (088-1236555) met de Belastingdienst. Geef tijdens dit telefoontje jouw BSN-nummer door en vraag een machtigingscode aan. Het duurt ongeveer 5 werkdagen voordat je deze thuis per post ontvangt.

Machtigingscode toeslagen

In 2022 kun je ook een afspraak maken voor een toeslag of toeslagen. Hiervoor heb je ook een machtigingscode nodig. Anders dan bij de aangifte krijg je deze niet automatisch

toegestuurd, maar moet je deze zelf aanvragen. Dit kan op dezelfde manier en via hetzelfde telefoonnummer als bij de aangifte. Ook dan heb je de code na vijf werkdagen in huis. Houd hiermee rekening bij het inplannen van een afspraak. De code is nodig voor het lid en de partner.

Let op: als je de machtigingscode toeslagen aanvraagt, is deze beperkt geldig. De code moet binnen 3 weken na dagtekening van de brief worden geactiveerd. Deze is dan een jaar geldig. De activatie kan plaatsvinden tijdens de afspraak met de MARVER-belastingervice. Het is handig om niet eerder dan twee weken vóór de afspraak te bellen over de aanvraag van de machtigingscode.

Speciale aangiften & buitenland

Voor speciale aangiften, zoals bij een overlijden en het wijzigen van jouw hypotheek, en/of bij problemen, kun je rekenen op hulp van de MARVER-commissie Belasting. Maar ook als je in het buitenland woont of werkt en je hulp nodig hebt bij het invullen van jouw aangifteformulier, kan de commissie je met raad en daad bijstaan. Bert Weeren van deze commissie is bereikbaar via eerdergenoemde contactgegevens. ←

Oud-Kamerlid
Theo van den Doel
schrijft proefschrift
over Veteranenbeleid

‘FOCUS WAS GERICHT OP DE **ACTIEF** DIENENDE MILITAIR’

↑ Theo van den Doel tijdens
een bezoek als Tweede
Kamerlid in 1998 aan het
hoofdkwartier van SFOR in
Sarajevo. Foto: Hennie Keeris/
Defensievoorlichting.

Van 1994 tot 2003 zat Theo van den Doel in de Tweede Kamer en was hij woordvoerder Defensie namens de VVD. Onlangs promoveerde hij aan de universiteit van Leiden met een proefschrift over het Nederlandse veteranenbeleid. Conclusie: de overheid schoot lange tijd tekort in de zorg voor veteranen. **TEKST FRED LARDENOYE**

Hoe kwam u op het idee om te promoveren op dit onderwerp?

De indringende problematiek van de Indiëveteranen en de vele werkbezoeken die ik tijdens mijn Kamerlidmaatschap aan de militairen op vredesmissies bracht, overtuigden mij van de noodzaak van een goede veteranenzorg. In de afgelopen 25 jaar is er weliswaar veel geschreven over de uitvoering van de veteranenzorg, maar niet vanuit het perspectief van de bijzondere verantwoordelijkheid van de overheid. Hoe de overheid de zorgplicht voor militairen is nagekomen, is de centrale vraag in mijn onderzoek. Dan gaat het ook om de voorbereiding en de uitvoering van de missie. Om die vraag te kunnen beantwoorden, heb ik onderzocht hoe het veteranenbeleid zich heeft ontwikkeld en de veteranenzorg werd uitgevoerd. Omdat overheidsbeleid niet in isolatie tot stand komt, is hier ook de rol van parlement en samenleving bij betrokken. Uit dit proefschrift kunnen overheid, parlement en andere betrokken actoren hun eigen lessen trekken.

U heeft onderzoek gedaan naar een zestal missies tussen 1945 en 2015. Welke verschillen en overeenkomsten heeft u daarbij gevonden?

Er bestaat een groot verschil in de nazorg van de missies die uitgevoerd zijn in de periode van de Koude Oorlog en de periode daarna. Dat vloeit logisch voort uit de ontwikkeling van het veteranenbeleid die een impuls kreeg door de continue uitvoering van vredesoperaties. Bij de uitvoering van de zorgplicht zien we bij verschillende missies dat er sprake was van manco's in de selectie van het personeel. Er was doorgaans een te korte voorbereidingstijd en tijdens de uitvoering van de missie een gebrek aan personeel. Dat was niet alleen het geval in Korea

en Libanon, maar ook in Uruzgan. Voorts mankeerde het aan objectieve voorlichting en werden missies rooskleuriger voorgesteld dan zij in werkelijkheid waren. Hierdoor ontstaat er een verkeerd beeld van de missie in de samenleving en loopt de veteraan kans op onbegrip en ongeloof na terugkeer. Bij verschillende missies was er sprake van een tekort aan adequate persoonlijke uitrusting. In sommige gevallen moest de militair deze zelf aanschaffen. Ook de nazorg vertoonde tekortkomingen.

Dat missies politiek en militair mislukt zijn, noemt u als reden voor een gebrek aan erkenning van de inzet van veteranen. Maar is dat dan bij missies die geslaagd zijn anders?

Voor de Indiëveteranen ontbraken de erkenning en de structurele nazorg. In mijn onderzoek concludeer ik dat dat het aannemelijk is dat dit een gevolg was van het politieke en militaire debacle in Nederlands-Indië dat zo snel mogelijk moest worden vergeten. Eenzelfde situatie deed zich voor na de terugkeer van Dutchbat III. Er was sprake van miskenning van de extreme omstandigheden waaronder de militairen van Dutchbat III hun taak hadden moeten uitvoeren. Ook bij 'geslaagde' missies was er niet altijd sprake van openlijke waardering. Dat gold bijvoorbeeld voor Libanonveteranen.

U noemt de aandacht voor immateriële hulpverlening aan burgerslachtoffers van de oorlog als een factor die heeft bijgedragen aan de start van het veteranenbeleid met de Veteranennota in 1990. Welke rol speelden Indië- en Libanonveteranen zelf in die ontwikkeling?

Eind jaren zestig werd de aandacht in de samenleving verlegd van de daders naar de

slachtoffers van de oorlog. Meer aandacht kwam er voor immateriële hulpverlening aan burgerslachtoffers. Toen in de jaren 80 hiervoor wetgeving werd voorbereid, waaronder die voor burgerslachtoffers van het Indisch verzet, constateerden de 'oud-militairen Indiëgangers' dat zij niet tot de doelgroep behoorden. Een effectieve lobby richting de politiek zorgde ervoor dat de toenmalige minister van Defensie Van Eekelen de Vertrouwensman Oud-militairen Indiëgangers aanstelde. Hun problematiek sloot aan op die van de oorlogsgetroffenen en dat leidde tot de eerste Veteranennota. Dat was dus vooral een tegemoetkoming voor de Indiëveteranen, ook al werd na inzet van de BNMO (Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstslachtoffers, red.) en de Bond van Wapenbroeders de doelgroep verbreed.

Na de invoering van een beroepskrijgsmacht in de jaren negentig zag het ministerie van Defensie de nazorg van veteranen aanvankelijk niet als haar verantwoordelijkheid. Waardoor is die houding veranderd?

De beleidsontwikkeling is vooral onder druk van de Tweede Kamer, het Veteranenplatform en militaire vakbonden tot stand gekomen. Midden jaren 90 was er van een proactief optreden bij het ministerie van Defensie nog geen sprake. Wel werd het nazorgbeleid meer en meer gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld daarvan is het onderzoek naar de onverklaarbare klachten van een aantal Cambodjaveteranen. De uitkomsten daarvan leidden tot nieuwe inzichten, waarmee het bestaande veteranenbeleid werd aangepast.

Wat is volgens u de voornaamste reden waarom het zolang geduurd heeft dat er een gericht veteranenbeleid is ontstaan?

Midden jaren negentig beschouwde het ministerie van Defensie de veteranenzorg niet als nationale taak, maar primair als

↓ Theo van den Doel (met blauw hemd) tijdens een bezoek in 1999 van de Vaste Commissie voor Defensie van de Tweede Kamer bij uitgezonden Nederlandse militairen in Orahovac, Kosovo. Foto: Hennie Keeris/Defensievoorlichting.

een maatschappelijke aangelegenheid. Dat interne standpunt werd niet uitgedragen, maar verklaart wel de opstelling van de terughoudende overheid, die geen proactief beleid voerde en pas onder druk van buitenaf tot daden kwam. Het gevolg hiervan was een trage uitvoering van aangenomen Kamer moties en implementering van het beleid. Na ruim 20 jaar is het uiteindelijk de verdienste van de Tweede Kamer geweest dat de Veteranenwet tot stand kwam. Een verklaring voor de opstelling van het ministerie van Defensie is de primaire taak van de krijgsmacht: het leveren van gevechtskracht. Daardoor was de focus gericht op de actief dienende militair. Politiek en ambtenarij hadden als referentiekader het beeld van het vredesleger. Alles was erop

gericht de verschillen in voorzieningen en rechtspositie tussen de militair en de burger te verkleinen. Een bijzondere status voor veteranen paste daar niet in.

U droeg als Kamerlid zelf bij aan het ontstaan van de Veteranendag en het Draaginsigne Veteranen. Bent u desondanks door dit onderzoek anders gaan terugkijken op uw eigen functioneren als het gaat om de totstandkoming van het Veteranenbeleid?

In mijn periode als Kamerlid was er doorgaans Kamerbrede steun voor initiatieven die het veteranenbeleid een stapje verder brachten. Bij de Tweede Kamer lag het accent vooral op de nazorg. Aan de

voorbereiding van de missie werd weinig aandacht besteed. De politieke debatten voorafgaande en tijdens de missie werden doorgaans gedomineerd door de buitenlands-politieke aspecten. Van een evaluatie van een missie inclusief de nazorg was geen sprake. Achteraf had de Tweede Kamer daar natuurlijk al in de jaren negentig om kunnen vragen, maar pas in 2014 werd het Toetsingskader daarop aangepast. Terugkijkend is het van belang geweest dat ik mijn initiatief uit 1996 voor de jaarlijkse Veteranendag, dat in de onderste bureaula bij Defensie lag, in 2002 bij het nieuw aangetreden kabinet onder de aandacht heb gebracht. Daardoor is dit jaarlijks eerbetoon aan veteranen sinds 2005 niet meer weg te denken. ←

Libanonveteraan en
oud-marechaussee
Fred Driessen

‘TOEN IK TERUGKWAM VIEL IK IN EEN GAT’

Oud-marechaussee en Libanonveteraan Fred Driessen maakte de ontwikkeling van het veteranenbeleid vanaf het begin mee. Als politiemann stond hij aan de basis van het Politie Veteranen Platform dat jaarlijks meeloopt met het defilé op Veteranendag. Zoals zovelen vertrok Fred Driessen (62) destijds voor het avontuur naar Libanon. Als marechaussee was hij beroepsmilitair, maar net als voor dienstplichtigen was er ook voor hem geen enkele nazorg nadat hij van zijn missie in 1981 terugkeerde naar het bijstandsteam van de marechaussee. “Je viel in een gat, er was gewoon niks. Indiëveteranen hadden het nog slechter dan wij, maar die gingen met de boot terug en hadden onderweg nog tijd voor een soort ontlading. Wij vlogen in drie uur terug en toen was het: nu weer aan het werk, de vakantie is voorbij!”

Cambodja

Ook toen hij inmiddels was overgestapt naar de Amsterdamse politie, was er nauwelijks waardering. “De veteranenstatus bestond nog niet en bij de politie was je helemaal een vreemde eend in de bijt.” De doorbraak begon, ook volgens Driessen, halverwege de jaren negentig toen mede dankzij de militaire bonden ziekteklachten van onder meer teruggekeerde Cambodjaveteranen serieus

werden genomen. “Dat leidde eindelijk tot een stuk erkenning.”

De echte kentering kwam volgens Driessen begin 2000 toen het Veteraneninstituut werd opgericht. “Ik had me eerder al gemeld voor de Veteranenpas. En toen ben ik ook deel gaan nemen aan het project Veteraan voor de klas. Eerlijk je verhaal doorvertellen en bijdragen aan de waardering in de maatschappij. Dat had ik ook nodig voor mezelf.”

Politie Veteranen Platform

Fred Driessen zag steeds vaker veteranen bij de politie komen “Je merkte dat je met hen direct een klik had. Omdat zij door bezuinigingen weg moesten, waren ze soms teleurgesteld in Defensie, maar vaak keken zij met trots terug op hun uitzending.” Driessen besloot bij de Korpsleiding te pleiten voor een speciale groep om veteranen bij de politie te organiseren. “Op de Veteranendag van de KMar ben ik daarmee begonnen. Via het Veteraneninstituut ben ik gekoppeld aan Stefan van Zanten en wijlen Eugene van Tilborg met wie ik het Politie Veteranen Platform heb opgericht.”

Veteranendag noemt hij een prima initiatief, elk jaar loopt hij samen met zijn politiecollega's mee met het defilé. “Ik probeer daar collega's warm voor te krijgen; er komen nu ook steeds meer Afghanistanveteranen. Als ze eenmaal meegelopen hebben, komen ze

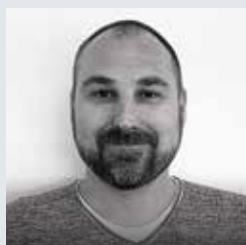
↑ Fred Driessen als marechaussee in Libanon in 1982. Foto: privécollectie Fred Driessen

↑ Fred Driessen (tweede van links) op Veteranendag met enkele collega's. Foto: privécollectie Fred Driessen

elk jaar terug. Het is gewoon mooi als mensen spontaan voor je klappen.” De Veteranenwet noemt hij ‘een papieren tijger’. “De zorg is goed geregeld, daar heb je bij Defensie ook je leven lang recht op. Maar ik hoor nog vaak veteranen klagen over lange juridische procedures tegen Defensie als het gaat om aansprakelijkheid voor de schade die ze hebben opgelopen.” ←

KRINGVOORZITTERS

Kring Schiphol
Robert Tacx
schiphol@marver.nl

Kring Midden
Harry Dijk
midden@marver.nl

Kring NAD
Peter Rutten
nad@marver.nl

Kring Noord
Johan Bruinsma
noord@marver.nl

Kring West
Richard Sluik
west@marver.nl

Kring Zuid
Anthony van Oosten
zuid@marver.nl

Kring LTC
Marcel van der Stap
ltc@marver.nl

CONTACT

Algemene adresgegevens

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 8900 480
fax 085 - 8900 411
info@marver.nl
www.marver.nl
NL49INGB0000513044
open op ma t/m vr van 8.30 tot 17.00 uur

Afdeling Individuele Belangenbehartiging (IB)

U kunt bij onze IB-afdeling terecht met al uw juridisch en rechtspositionele vraagstukken.
085 - 8900 430
fax 085 - 8900 411
ibb@marver.nl

Ledenadministratie

De ledenadministratie helpt u met alle vragen over uw lidmaatschap, ledenbenefits en verzekeringen.
085 - 8900 410
la@marver.nl

Leden worden vriendelijk verzocht de afdeling ledenadministratie tijdig te informeren over:

- Veranderingen in hun persoonsgegevens (naam, adres)
- Het verlaten van de dienst om elders te gaan werken
- Ambtsjubilea, leeftijdsontslag, opname in het ziekenhuis en uitzendingen

Adreswijzigingen kunnen per brief, e-mail (la@marver.nl), telefoon of via de website worden doorgegeven.

Opzegging van het lidmaatschap kan door een brief te sturen naar postbus 9124, 3506 GC Utrecht, t.a.v. Ledenadministratie. Opzeggingen kunnen ook per mail worden doorgegeven bij onze ledenadministratie.

Sluitingsdatum kopij

Interventie nummer 2 2022 sluit op 7 juli 2022.
Blad bij de leden: 16 juli 2022.

Uw hypotheek, onze zorg!

DFD is ruim 25 jaar dé specialist op het gebied van verzekeringen en onafhankelijk hypotheekadvies voor (ex-)militairen en hun gezinsleden. U wilt verhuizen of droomt van een eigen huis. Wordt het kopen of past huren beter bij u? Wat zijn uw mogelijkheden? Of u nu voor het eerst een woning koopt, verbouwt, of u verhuist naar een nieuwe woning. DFD biedt u het beste advies en de hypotheek die bij u past. Wenst u advies of bent u geïnteresseerd? Neem dan contact op voor meer informatie.

DFD biedt u zorgeloos woongenot en voordeel door:

- ✓ Expertise en zorg;
- ✓ Ook hypotheek voor militairen met een FPS fase-1 en -2 contract;
- ✓ Echt onafhankelijk en persoonlijk advies door de DFD-regioadviseur;
- ✓ Duidelijkheid en transparantie, u weet hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Maximale zekerheid, ook voor de toekomst;
- ✓ De optimale hypotheek met de scherpste tarieven.

T (040) 20 73 100 E dfd@dfd.nl I www.dfd.nl

FONDS SOCIALE ZORG (FSZ)

Voorzitter

Theo Wielens
053 - 572 10 60,
06 - 42 16 94 43
voorzitter@fondssocialezorg.nl

Secretaris

Hans Walvius
0577 - 41 16 42
06 - 10 76 93 00
secretaris@fondssocialezorg.nl

Penningmeester

Breunis van de Pol
06 - 41 73 73 54
b.vandepol@marver.nl

Coördinator Zorg en Nazorg (ledenbezoekers)

Bert Tuenter
06 - 10 12 06 97
zorgennazorg@fondssocialezorg.nl

Coördinator verjaardagsactie

Gerrit Sels
0299 - 47 12 42
06 - 22 44 49 26
verjaardagsactie@fondssocialezorg.nl

Coördinator inkoop

Tom Werkhoven
06 - 36 48 50 83
inkoop@fondssocialezorg.nl

Coördinatoren (web)winkel

Frits Aalbers
06-10911065
Wim Schouten
06-23114724
webwinkel@fondssocialezorg.nl

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Marechausseevereniging. De Marechausseevereniging is toegelaten als collectief lid van de Algemene Federatie van Militair Personeel (/FNV).

De inhoud van Interventie valt onder de verantwoordelijkheid van het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

redactie Bart Manders, René Schilperoort, Sven Schuitema, Fred Lardenoye
Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; 085 - 8900 460;
redactie@marver.nl

ontwerp & vormgeving MW concept & design, Amsterdam
oplage 6.500

verschijning Vier keer per jaar

website www.marver.nl

e-mail redactie@marver.nl

druk Senefelder Misset

advertenties 085 - 8900 460

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

30% KORTING OP DE 24-UURS I AMSTERDAM CITY CARD

Als FNV-lid krijg je 30% korting op de 24-uurs I Amsterdam City Card t.w.v. € 65,-. Ontdek Amsterdam en omgeving op een unieke manier. Je krijgt toegang tot meer dan 70 musea en attracties, openbaar vervoer van GVB, een rondvaart en fietsverhuur.

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2022
Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

30% KORTING

I amsterdam.

TOT 50% KORTING OP HUISHOUDELIJKE PRODUCTEN

Bestel als lid van de FNV nu extra voordelig huishoudelijke apparaten van Inventum, zoals een hetelucht friteuse, melkopschuimer of waterkoker met tot wel 50% korting! Maak ieder moment bijzonder met handige apparaten. Smul bijvoorbeeld 's avonds met het hele gezin van lekkere zelfgebakken frietjes, of maak je cappuccino af met perfect opgeschuimde melk.

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2022
Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 50% KORTING

INVENTUM
maakt 't moment

TOT 40% KORTING OP EPSON PRINTERS

Als FNV-lid ontvang je tot 40% korting op Epson printers, waaronder de befaamde Ecotank producten. Met Ecotank bespaar je tot maar liefst 90% op je afdrukkosten, omdat deze printers worden bijgevuld met voordelige flessen inkt. Geen dure cartridges meer nodig!

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2022
Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 40% KORTING

EPSON
EXCEED YOUR VISION

JAARVOORDEEL

5% EXTRA KORTING OP ALLE FIETSEN

Stap op de fiets! Fietsplezier begint bij 12GO Biking, de grootste fietswinkel van Nederland. 12GO Biking heeft altijd meer dan 8.000 fietsen op voorraad. Van elektrische stads- en hybridefietsen tot carbon racefietsen en mountain-bikes. Door eerlijk advies van fietsfanaten en een ruime collectie is 12GO Biking hét adres voor je nieuwe fiets. Exclusief als FNV-lid ontvang je 5% korting op je fiets bovenop de al scherpe winkelprijzen.

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

5% KORTING

12GO
BIKING

JAARVOORDEEL

GROENE ENERGIE BIJ GREENCHOICE

Groene keuzes maken hoeft helemaal niet moeilijk te zijn. En zeker niet als het op je energieverbruik aankomt. Daarom werkt FNV samen met energieleverancier Greenchoice. Samen maken we je het makkelijk om bewuste keuzes te maken, beginnend bij exclusief voordeel op je groene energie. Op naar een duurzame toekomst!

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

KORTING OP GROENE ENERGIE

GREEN
CHOICE

SCHERPE KORTING OP PREMIUM BIOLOGISCHE TOPKOFFIE!

De wereld verbeteren begint bij je koffiekeuze! Met de koffiesmaken van Highland Golf zet je een kwalitatief én verantwoord kopje koffie dat vooral ook heerlijk smaakt. De koffie is 100% biologisch, van premium kwaliteit én heeft een uiterst duurzaam productieproces. Exclusief verkrijgbaar bij Koffievoordeel.nl! Je profiteert altijd van een zorgeloos bestelgemak én een 100% tevredenheidsgarantie. Niet tevreden? Geld terug!

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

7,5% EXTRA KORTING

koffievoordeel.nl
WANT GOEDE KOFFIE IS EEN KEUZE

CYBERHULP VAN UNIVÉ

Haal alleen in huis wat goed voelt met Univé Cyberhulp. Zo helpt Univé je óók online aan een veilig gevoel. Bij alle verzekeringen van Univé heb je standaard Cyberhulp. De helpdesk is altijd bereikbaar voor gratis advies (24/7), bij vragen, als je ergens het idee hebt dat er iets niet klopt, maar ook als je erachter komt dat er iets mis is. En heb je een inboedel- of aansprakelijkheids-verzekering, dan vergoedt Univé ook de cyberschade tot € 2.000,- per jaar.

Kijk voor meer informatie op unive.nl/cyberhulp

TOT 15% KORTING

univé

CURSUSSEN MET KORTING (OF GRATIS MET STAP-SUBSIDIE)

Nieuw: het STAP-budget. Dat betekent dat jij GRATIS een beroepsgerichte cursus of opleiding mag volgen bij NHA. Bijvoorbeeld: Excel, Lifecoach, Makelaar, Boekhouden etc. Daarbij krijg je ook nog eens een mooi welkomstcadeau. Ga voor alle info naar www.nha.nl/stap. Voor hobbycursussen, taalcursussen en vmbo-havo-vwo vakken geldt deze subsidie niet. Als FNV-lid profiteer je bij deze cursussen van 12% korting én een gratis tablet!

Kijk voor de kortingscode op www.nha.nl/fnv

12% EXTRA KORTING

nha

Onze jaarpartners:

univé

nha

GREEN
CHOICE

PLUTO
SPORT

DE ONLINE
DROGIST.NL

12GO
BIKING

CentrParcs
Echt even samen

mobiel.nl

ARVAL
BNP PARIBAS GROUP

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor de speciale maandaanbiedingen!

DAAROM

PIM VAN VELDHUIZEN (25)

LID SINDS 2019

De 25-jarige Pim van Veldhuizen is wachtmeester bij het Targeting Center Borders, onderdeel van het LTC. Tijdens zijn wachtmeesteropleiding in 2019 werd hij lid van de MARVER.

Wat is je functie?

Ik ben sinds juli 2020 wachtmeester bij het Targeting Center Borders, dat deel uitmaakt van het LTC. Bij het TCB krijgen wij de gegevens van alle mensen van buiten de EU, die via lucht, water of land naar Nederland reizen en die moeten worden gecontroleerd. Van luchtvaartmaatschappijen uit niet-Schengenlanden ontvangen wij bijvoorbeeld de passagierslijsten van vluchten naar ons land. Deze halen we door de systemen en watchlisten van de intell-afdeling van de KMar, de politie, de IND en Europol. Passagiers kunnen op een watchlist staan, omdat hun naam al bekend is bij de autoriteiten. Het kan zijn dat iemand nog tien dagen celstraf open heeft staan of een boete nog niet heeft betaald. De vergaarde informatie sturen wij in de vorm van alerts aan de grensbrigade, waardoor die sneller en efficiënter kan werken. Dankzij onze alerts weten zij wie er op hen afkomt.

Wat zijn je ambities voor de toekomst?

Ik heb in elk geval niet de ambitie om in het operationele gedeelte terecht te komen. Eerder zie ik mezelf ooit een communicatie- of voorlichtingsfunctie bij de KMar vervullen. Mijn ideaal zou zijn om bij de intell te werken, omdat je dan het dichtst zit op alle relevante informatie die binnenkomt.

Sinds wanneer ben je MARVER-lid?

Tijdens mijn wachtmeesteropleiding in 2019 besloot ik na een voorlichting van meerdere defensiebonden lid van de MARVER te worden. Zij verzorgde een presentatie met het meest duidelijke en eerlijke verhaal over wat de vereniging voor mij kon betekenen.

Had je ons al ooit nodig voor hulp?

Nee, gelukkig niet. Maar het is wel fijn om te weten dat ik altijd voor hulp en advies bij de MARVER kan aankloppen als ik vragen of problemen heb op het gebied van mijn werk en inkomen. Ook als ik bijvoorbeeld fysiek ergens last van zou krijgen en dit invloed zou hebben op mijn werk, dan kunnen goede adviezen van de MARVER belangrijk zijn voor mij. ←

‘Fijn dat ik altijd voor hulp bij MARVER kan aankloppen’